

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 7/10), Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 106. sjednici, održanoj dana 04.04.2013. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Ne prihvata se doraden Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za 2012. godinu i kao takav se upućuje u dalju skupštinsku proceduru.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____ /13.
Datum, 04.04.2013. godine
Z e n i c a

PREMIJER

mr. sci. Fikret Plevljak, dipl. ing.

DOSTAVLJENO:

1 x Kantonalna uprava za inspekcijske poslove,
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

Broj:18/01-34-7122-7/12

IZVJEŠTAJ
o radu za 2012. godinu

Zenica, januar 2013. godine

SADRŽAJ IZVJEŠTAJA

	Strana
I UVODNE NAPOMENE	3
II IZVRŠENJE CILJEVA	3
IIa Sektor za inspekcijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike	4-34
1. Kantonalna inspekcija rada	5-12
1a. Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa	5-9
1b. Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu	9-12
2. Kantonalna tržišna inspekcija	12-18
3. Kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija	19-21
4. Kantonalna inspekcija za cestovni promet	21-24
5. Kantonalna inspekcija za ceste	24-26
6. Kantonalna elektroenergetska inspekcija	26-29
7. Kantonalna termoenergetska inspekcija	29-31
8. Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija	32-34
IIb Sektor za inspekcijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije,	35-53
1. Kantonalna poljoprivredna inspekcija	36-39
2. Kantonalna vodna inspekcija	39-41
3. Kantonalna šumarska inspekcija	41-42
4. Kantonalna lovna inspekcija	42
5. Kantonalna inspekcija zaštite prirode	42
6. Kantonalna inspekcija zaštite okoline	42-45
7. Kantonalna urbanistička inspekcija	45
8. Kantonalna građevinska inspekcija	45-47
9. Kantonalna veterinarska inspekcija	47-51
10. Kantonalna zdravstvena inspekcija	52
11. Kantonalna sanitarna inspekcija	52-53
12. kantonalna farmaceutska inspekcija	53
III NORMATIVNE AKTIVNOSTI	54-56
IV STUDIJSKO-ANALITIČKI DIO	56-57
V OSTALI POSLOVI I ZADACI	58-59
1. Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku za period 01.01.-31.12.2012. godine	58
2. Drugi kontinuirani poslovi	59
VI OCJENA STANJA, POSTIGNUTIH REZULTATA I PROGRAMSKA ORJENTACIJA	59-64
1. Ocjena stanja i postignuti rezultati	60
2. Ocjena stanja	61-63
3. Programska orijentacija	64
VII UTROŠENA FINANSIJSKA SREDSTVA	65-66

I UVODNE NAPOMENE

Pravni osnov za sačinjavanje Izvještaja o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, za 2012. godinu, je član 31. stav (4) Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/11).

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove je samostalna kantonalna uprava, sa sjedištem u Zenici i dvije izmještene kancelarije u Općini Visoko i Maglaj.

Pravilnikom unutrašnje organizacije i sistematizaciji radnih mjesta predviđena je 21 vrsta kantonalnih inspekcija od kojih 16 vrsta imaju izvršioce, dok 5 vrsta kantonalnih inspekcija nemaju izvršioce (farmaceutska, zdravstvena, urbanistička, inspekcija za zaštitu prirode i lovna inspekcija).

Djelokrug rada ove Uprave je vršenje inspekcijskog nadzora u oblastima: radnih odnosa i zaštite na radu, trgovine, obrta, ugostiteljstva i turizma, cesta, energetike, termoenergetike, rudarstva, poljoprivrede, voda, šumarstva, zaštite životne okoline, urbanizma, građenja, veterinarstva, zdravstva i farmacije, u skladu sa djelokrugom i nadležnostima propisanim posebnim zakonima.

U vrijeme sačinjavanja ovog izvještaja u Upravi je uposleno 67 izvršioaca: direktor Uprave, sekretar Uprave, 2 pomoćnik direktora, 5 glavnih kantonalnih inspektora, 51 kantonalni inspektor, 1 stručna saradnica i 6 namještenika.

U toku izvještajnog perioda rad Uprave je bio zasnovan na realizaciji Programa rada za 2012. godinu, a povremeno se djelimično odstupalo od planiranih aktivnosti, uglavnom zbog uočavanja određenih pojava na terenu u pojedinim oblastima, kao i dobivanja određenih zahtjeva od pojedinih nadležnih državnih organa. Prioriteti uradusi bili otkrivanje i suzbijanje tzv. „rada na crno“, usvim pojavnim oblicima (nezakonito radno angažovanje zaposlenika, nezakonito obavljanje raznih djelatnosti).

U cilju sprečavanja navedenih nezakonitosti vršena je preraspodjela radnog vremena inspektora, na način da su inspekcijski nadzor vršili u poslijepodnevnim i noćnim satima, te u dane vikenda.

U skladu sa ciljevima iz Programa rada Uprave za 2012. godinu i zaključcima Vlade Kantona koji su usvojeni na tematskoj sjednici Vlade o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove 26.10.2011. godine, ova Uprava je djelovala preventivno i poduzimala korektivne (upravne) mjere, dok se represivno djelovalo kod pojava oblika tzv. „rada na crno“, ponavljanja prekršaja i utvrđivanja težih prekršaja.

II – IZVRŠENJE CILJEVA

U 2012. godini, izvršeno je **11.069** inspekcijskih kontrola, što je za **24,23%** više, u odnosu na broj inspekcijskih kontrola planiranih Programom rada Uprave za 2012. godinu. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola doneseno je **2.719** rješenja i izdato je **1.184** prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **575.641 KM**. Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga, **152** prekršajna naloga sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **100.650 KM**, izdato je zbog utvrđenih prekršaja po osnovu Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona.

Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga u **17,31%** slučajeva je zatraženo sudsko odlučivanje. U izvještajnom periodu kantonalni inspektori su u svojstvu ovlaštenog predstavnika i svjedoka, pristupili na 373 usmena pretresa, na općinskim sudovima na području Kantona.

U izvještajnom periodu, putem dežurnog telefona na koji građani prijavljuju nezakonitosti iz nadležnosti kantonalnih inspekcija u sastavu Uprave zaprimljeno je **68** prijava.

IIa IZVJEŠTAJSEKTORA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTIMA RADA, PROMETA ROBA, VRŠENJA USLUGA, OBRTA, SAOBRAĆAJA I TEHNIKE

U sastavu Sektora za inspeksijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike nalazi se 9 vrsta kantonalnih inspekcija.

*Postojeći broj izvršilaca po inspekcijama i broj izvršilaca predviđen *Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove*

Red. broj	NAZIV INSPEKCIJE	NAZIV RADNOG MJESTA	postojeći broj izvršilaca	prema Pravilniku*
1.	Kantonalna inspekcija rada	glavni kantonalni inspektor rada	1	1
1.a	Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa	kantonalni inspektor rada za oblast radnih odnosa	8	12
1.b	Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu	kantonalni inspektor rada za oblast zaštite na radu	3	4
2.	Kantonalna tržišna inspekcija	glavni kantonalni tržišni inspektor	1	1
		kantonalni tržišni inspektor	10	12
3.	Kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija	glavni kantonalni turističko-ugostiteljski inspektor	1	1
		kantonalni turističko-ugostiteljski inspektor	7	8
4.	Kantonalna inspekcija za cestovni promet	glavni kantonalni inspektor za cestovni promet	-	1
		kantonalni inspektor za cestovni promet	2	6
5.	Kantonalna inspekcija za ceste	kantonalni inspektor za ceste	1	1
6.	Kantonalna elektroenergetska inspekcija	kantonalni elektroenergetski inspektor	1	2
7.	Kantonalna termoenergetska inspekcija	kantonalni termoenergetski inspektor	1	2
8.	Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija	kantonalni rudarsko-geološki inspektor	1	1
UKUPNO:			37	52

Sektorom rukovodi pomoćnica direktora, koja je u izvještajnom periodu, do 02.04.2012. godine, bila na privremenom prekidu rada zbog bolesti. Kantonalna inspekcija rada, kantonalna tržišna i kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija imaju glavnog kantonalnog inspektora. Ostale inspekcije nemaju sistematizovano ili popunjeno radno mjesto glavnog kantonalnog inspektora i njima neposredno rukovodi pomoćnica direktora.

1. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA

U sastavu ove inspekcije su dvije vrste inspekcija: inspekcija rada za oblast radnih odnosa i inspekcija rada za oblast zaštite na radu.

Inspeksijski nadzor nad primjenom zakona i drugih provedbenih propisa iz nadležnosti inspekcije rada za oblast radnih odnosa u ovom izvještajnom periodu obavljalo je, pored glavnog kantonalnog inspektora, koji je tri i po mjeseca bio privremeno spriječen za rad zbog bolesti, 7 kantonalnih inspektora, obzirom da je jedan inspektor u izvještajnom periodu bio tri i po mjeseca takođe na privremenom prekidu rada zbog bolesti, jedan inspektor je od 18.01.2012. godine prešao na rad u drugi organ uprave, a jednom inspektoru su u toku mjeseca septembra mirovala prava iz radnog odnosa, zbog učešća na lokalnim izborima, što znači da je ova inspekcija u odnosu na prošlu godinu djelovala sa dva izvršioca manje.

Inspekcija rada za oblast zaštite na radu u ovom izvještajnom periodu radila je sa 3 izvršioca.

1. a. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST RADNIH ODNOSA

a) Poduzete aktivnosti

Prioritetne aktivnosti kantonalne inspekcije rada za oblast radnih odnosa u ovom izvještajnom periodu bile su:

- Suzbijanje nezakonitog radnog angažovanja, tzv. “rada na crno” kod pravnih i fizičkih lica koja obavljaju djelatnost proizvodnje i prodaje pekarskih proizvoda, subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje mesnih prerađevina i prerade mesa, subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje PVC materijala i gume, subjekata koji obavljaju eksploataciju i flaširanje prirodnog resursa mineralne vode, pravnih lica registrovanih za obavljanje trgovine na veliko i trgovine na malo u više prodajnih objekata, fizičkih lica registrovanih za obavljanje trgovine, subjekata registrovanih za obavljanje građevinske djelatnosti koji izvode građevinske radove na privremenim radilištima, subjekata iz oblasti tekstilne industrije i pravnih i fizičkih lica koja obavljaju ugostiteljsku djelatnost.
- Pojačani inspeksijski nadzor u cilju otkrivanja i sprječavanja tzv. „rada na crno“ u oblastima u kojima je najviše prisutno nezakonito radno angažovanje zaposlenika i stranih državljana (mlinsko-pekarska industrija, ugostiteljska, trgovinska i djelatnost sportskih kladionica), a u skladu sa Zaključkom Vlade Zeničko-dobojskog kantona od 26.10.2011. godine, vršeći inspeksijski nadzor u popodnevnom i noćnim satima, u toku mjeseca aprila, maja, juna, septembra, oktobra i djelimično mjeseca decembra, po nalogu glavnog kantonalnog inspektora.

Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa u ovom izvještajnom periodu kontinuirano je provodila i sljedeće aktivnosti:

- Inspeksijski nadzor po zaprimljenim pismenim predstavkama odnosno zahtjevima za zaštitu prava iz radnog odnosa, anonimnim i prijavama putem otvorene telefonske linije za prijavljivanje nezakonitog radnog angažovanja, tzv. “rad na crno”;
- Kontrole izvršenja rješenja;
- Pismeno obavještanje nadležne Kantonalne službe za zapošljavanje o licima zatečenim na radnom angažmanu bez zaključenih ugovora o radu, u skladu sa odredbama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba;
- Poslove zastupanja Kantonalne uprave za inspeksijske poslove u prekršajnim postupcima pred općinskim sudovima.

Navedene aktivnosti su se paralelno odvijale sa aktivnostima na implementaciji softvera "E-inspektor", dakle rada na terenu sa pokretnim računarima i printerima, što je rezultiralo usporen i otežan proces rada, odnosno vođenje postupka, tim više što postoji niz tehničkih problema prilikom repliciranja inspektora na server. Primjera radi i sa danom sačinjavanja ovog izvještaja replikacija inspektora u ispostavama, posebno u Maglaju traje i po više sati.

U periodu 01.01. do 31.12.2012. godine ukupno su izvršene **1.524** inspeksijske kontrole, od kojih je 1.256 novih kontrola i 268 kontrola izvršenja rješenja po izdatim rješenjima o otklanjanju utvrđenih nedostataka.

U okviru novih kontrola 1.079 je redovnih, a 177 kontrola po pismenim predstavkama za zaštitu prava iz radnog odnosa.

Sve kontrole su obavljene u sistemu „E-inspektor” (za kontrole koje su rađene u popodnevnim i noćnim satima ručno na zapisnik, naknadno je, uz velike tehničke probleme i napore inspektora, izvršeno skeniranje zapisnika i uvođenje istih u sistem „E-inspektor”).

Programom rada 2012. godinu planirano je izvršenje 1.512 inspeksijskih pregleda u ovoj oblasti. Struktura pregleda, prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih su izvršene kontrole, je sljedeća:

- **414** kontrola subjekata koji obavljaju trgovinsku djelatnost (fizička lica registrovana za obavljanje trgovine tzv. trgovinske radnje i dijelom pravna lica registrovana za obavljanje trgovine na veliko i trgovine na malo u više prodajnih objekata),
- **237** kontrola kod subjekata iz oblasti različitih proizvodnih djelatnosti (proizvodnja hrane, proizvodnja i eksploatacija mineralne vode, proizvodnja PVC materijala, proizvodnja auto-dijelova i presvlaka i dr.),
- **491** kontrola subjekata koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost,
- **52** kontrole subjekata registrovanih za obavljanje građevinske djelatnosti,
- **11** kontrola subjekata iz oblasti tekstilne industrije,
- **36** kontrola kod poslodavaca obrtnika (različite zanatske radnje, autopraonice i sl.),
- **16** kontrola pravnih lica registrovanih za obavljanje javnog prijevoza putnika i tereta u cestovnom prometu,
- **6** kontrola pravnih lica registrovanih za obavljanje djelatnosti trgovine na malo motornim gorivima u maloprodajnim objektima tipa benzinska pumpna stanica i pratećim objektima koji posluju u sastavu istih (trgovine, ugostiteljske radnje tipa bifei i sl.)
- **20** kontrola kod subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje, rezanja i prodaje rezane građe,
- **241** kontrola kod subjekata iz ostalih djelatnosti (javne ustanove: osnovne i srednje škole po zaprimljenim predstavkama iz oblasti radnih odnosa, različite uslužne djelatnosti, rtv i informatički servisi, rtv i kablovski emiteri, novinska djelatnost s posebnim naglaskom na lutrije, kladionice).

Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspeksijskih kontrola poduzete su sljedeće mjere:

- Doneseno je **308** rješenja od čega: **239** rješenja o zabranidalgog radnog angažovanja lica koja nemaju zaključen ugovor o radu i uvođenja prekovremenog radnog vremena suprotno zakonu, **68** rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka i **1** rješenje o upozorenju,
- Izdato je ukupno **167** prekršajnih nalog sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **124.250,00 KM**, od kojih je do momenta izrade izvještaja za 41 zatraženo sudsko odlučivanje.
- Od navedenog broja izdatih prekršajnih naloga, na osnovu Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona izdato je **29** prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **23.700,00 KM**;

Prilikom vršenja inspeksijskih kontrola u ovom izvještajnom periodu utvrđeno je da su suprotno zakonu, tj. "na crno" radno angažovano **533** lica i to:

- **92** lica u trgovinskoj djelatnosti,

- **204** lica u ugostiteljskoj djelatnosti,
- **153** lica u proizvodnim djelatnostima (81 lice u proizvodnji pekarskih proizvoda, vafla i keksa, 16 lica u proizvodnji PVC materijala i robe od PVC materijala, 20 lica u proizvodnji i eksploataciji mineralnih voda, 11 lica u proizvodnji i preradi metala, 6 lica u proizvodnji kože i obuće, 15 lica u proizvodnji namještaja, 4 lica u proizvodnji kartonske ambalaže),
- **17** lica u oblasti građevinarstva (privremena radilišta),
- **5** lica u oblasti tekstilne industrije,
- **8** lica kod poslodavaca obrtnika (zanatske radnje, autopraonice),
- **3** lica kod subjekata pravnih lica, registrovanih za obavljanje djelatnosti trgovine na malo motornim gorivima u maloprodajnim objektima tipa benzinska pumpna stanica i pratećim objektima koji posluju u sastavu istih (trgovine, ugostiteljske radnje tipa bifei i sl.),
- **24** lica kod subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje, rezanja i prodaje rezane građe, i
- **27** lica iz ostalih djelatnosti, o čemu je u skladu sa zakonom, pismeno obaviještena i nadležna Kantonalna služba za zapošljavanje.

U ovom izvještajnom periodu neposrednim djelovanjem inspekcije zaposlena su ukupno **391** lice.

Kod poslodavaca pravnih lica utvrđeno je da **20** subjekata kontrolene ispunjavaju uslove u pogledu minimalnog broja zaposlenih radnika prema registrovanoj djelatnosti.

Tokom izvještajnog perioda izvršena je kontrola radno-pravnog statusa za ukupno **3.898** lica, od kojih je prema polnoj strukturi **1.795** ženskog i **2.103** muškog spola.

Izvršena je kontrola **35** radnih dozvola stranih državljana u pogledu radno-pravnog statusa, pri čemu je značajna saradnja ostvarena sa Službom za strance, Terenski ured u Zenici.

U ovom periodu obrađeno je **177** pismenih predstavki vezano za zaštitu prava iz radnog odnosa, a istovremeno je pružena pravna pomoć u vidu savjeta i sugestija zainteresovanim strankama na osnovu usmenih upita i telefonskih poziva u **1.205** slučajeva.

Kantonalni inspektori rada za oblast radnih odnosa su u ovom izvještajnom periodu **68** puta zastupali Kantonalnu upravu za inspeksijske poslove u pokrenutim prekršajnim postupcima pred Općinskim sudovima, po ranije podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka ili izdatim prekršajnim nalogima, za koje je zatraženo sudsko odlučivanje (od čega u 11 postupaka iz nadležnosti drugih inspekcija) .

U izvještajnom periodu kod 27 subjekata kontrole utvrđeno je ponavljanje istog prekršaja, pri čemu je izdato 47 prekršajnih naloga i podnesena 2 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

U toku izvještajnog perioda inspektori su prisustvovali trodnevnom Treningu za inspektore rada u organizaciji Međunarodne organizacije rada (MOR-a), u cilju sticanja znanja i vještina u implementaciji projekta “Jačanje poticajnog okruženja za poboljšanje prevencije HIV-a u svijetu rada za borbu protiv HIV-om uzrokovane stigme i diskriminacije”.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2012. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	1.524		novih pregleda	1.256
			kontrola izvršenja rješenja	268
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	308	rješenja o zabrani	239
			rješenja o otklanjanju nedostataka	68
			rješenja o upozorenju	1
	ZPPP	2		
	izdato prekršajnih naloga	167	Iznos izrečenih novčanih kazni: 124.250,00 KM	
broj lica zatečenih „na crno“	533			
broj lica zaposlenih djelovanjem inspekcije	391			
broj pravnih lica koji ne ispunjavaju uvjete po Uredbi *	20			

* Napomena: radi se o Uredbi o uslovima koje je preduzeće, odnosno drugo pravno lice dužno da ispunjava u pogledu broja zaposlenih radnika radi obavljanja registrovane djelatnosti („Sl. novine F BiH“, broj 15/98 i 5/99).

b) Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

- Razloga za postojeće stanje ima više, a ovom prilikom navodimo sljedeće:
- Stupanjem na snagu Zakona o fiskalnim sistemima, odnosno uvođenjem obaveze posjedovanja fiskalnih kasa, posebno u ugostiteljskim i samostalnim trgovinskim radnjama, poslodavci zbog troškova uvođenja fiskalne kase, vrše odjavljivanje postojećih zaposlenika, koje i dalje radno angažuju, odnosno prilikom angažiranja novih zaposlenika s istim ne zaključuju ugovore o radu i ne prijavljuju ih Federalnom ministarstvu finansija, odnosno Kantonalnom poreznom uredu, podnošenjem propisane prijave osiguranja, tj.obrasca JS3100;
 - Posljedice globalne ekonomske krize, zbog kojih se od strane poslodavaca daje veći broj otkaza ugovora o radu zaposlenicima angažovanim po ugovorima o radu na određeno vrijeme;
 - Nedovoljan broj inspektora rada za oblast radnih odnosa, s obzirom na broj i disperziju poslodavaca-pravnih i fizičkih lica (privrednih društava i trgovačkih radnji, odnosno obrtnika) na području Kantona. Kao posljedica velikog broja slučajeva kršenja osnovnih prava zaposlenika iz radnog odnosa, sve je veći broj podnesenih pismenih i usmenih predstavi, odnosno zahtjeva zaposlenika za zaštitu prava iz radnog odnosa. Pored toga, kako bi dobili na vremenu, sve veći broj broj prekršitelja zahtijeva sudsko odlučivanje po izdatim prekršajnim nalozima, što zahtijeva prisustvo po dva inspektora (jednog u svojstvu predstavnika ovlaštenog organa i drugog, koji je izdao prekršajni nalog ili podnio zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, u svojstvu svjedoka), na usmenim pretresima pred općinskim sudovima, koji su disperzirani na području Kantona;
 - Velika ponuda radne snage ima za posledicu težak položaj zaposlenika kod poslodavaca, koji isplaćuju minimalnu plaću, organizuju prekovremeni rad i ne omogućavaju ostvarivanje

osnovnih prava iz radnog odnosa (pravo na odmor - posebno godišnji odmor u minimalnom zakonskom trajanju i sl.).

Stanje u oblasti će se znatno poboljšati i najavljenim aktivnostima na izmjenama i dopunama Zakona o radu, koje bi inspektorima omogućavale efikasnije mjere na terenu, kao što su privremena zabrana obavljanja djelatnosti pečaćenjem na licu mjesta radnih prostorija i sredstava rada poslodavaca, kod kojih je utvrđen rad „na crno”, te pojačano sankcioniranje poslodavaca koji nezakonito radno angažiraju 3 i više zaposlenika.

1. b. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST ZAŠTITE NA RADU

a) Poduzete aktivnosti

Aktivnosti inspektora rada za oblast zaštite na radu u ovom izvještajnom periodu bile su usmjerene na:

- preventivno djelovanje kod poslodavaca u smislu ukazivanja na neophodnost poduzimanja adekvatnih mjera zaštite na radu u skladu sa postojećim propisima iz navedene oblasti, sa naročitim akcentom na kontrolu privrednih subjekata i fizičkih lica koja se bave proizvodnim djelatnostima, građevinskom djelatnošću i djelatnošću rezanja drveta, kao djelatnostima kod kojih je procjena rizika od povreda na radu velika,
- inspeksijski nadzor iz nadležnosti ove inspekcije u cilju utvrđivanja ispunjavanja propisanih uslova za obavljanje registrovane djelatnosti, u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima,
- inspeksijski nadzor iz nadležnosti ove inspekcije u cilju utvrđivanja propisanih uslova za obavljanje obrta, u skladu sa odredbama Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima i Pravilnika o minimalnim tehničkim i drugim uslovima za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti.

U ovom izvještajnom periodu kantonalni inspektori rada za oblast zaštite na radu izvršili su ukupno **396** kontrola. Od ukupnog broja izvršenih kontrola **253** jenovih kontrola i **143** kontrola izvršenja rješenja po izdatim rješenjima o otklanjanju utvrđenih nedostataka.

Programom rada za 2012. godinu planirano je 360 inspeksijskih kontrola.

Razlog većeg broja izvršenih kontrola u odnosu na planirani je relativno veliki broj kontrola izvršenja rješenja, koje zahtijevaju manje vremena, a u ukupnom broju čine više od 30% kontrola, te 69 kontrola kod obrtnika, kod kojih procjena rizika od povrede na radu nije velika, jer se ne bave proizvodnom djelatnošću, a koje smo dužni kontrolisati u određenim zakonskim rokovima u cilju utvrđivanja propisanih uslova za obavljanje obrta, u skladu sa odredbama Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima i Pravilnika o minimalnim tehničkim i drugim uslovima za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti.

Prilikom vršenja inspeksijskog nadzora izvršeno je:

- **53** kontrole subjekata iz oblasti rezanja drveta
- **47** kontrola subjekata iz oblasti nisko i visokogradnje i radilišta
- **16** kontrola subjekata iz oblasti mesne industrije
- **23** kontrole subjekata iz oblasti tekstilne industrije, kožne konfekcije i galanterije
- **57** kontrola subjekata iz oblasti proizvodnje i obrade metalnih proizvoda
- **57** kontrola subjekata iz oblasti uslužnih djelatnosti
- **21** kontrola iz oblasti proizvodnje hrane, kruha i peciva
- **10** kontrola subjekata iz oblasti poljoprivrede
- **14** kontrola iz oblasti prometa nafte, naftnih prerađevina i plina
- **28** kontrola iz oblasti prevoza roba i putnika

- **67** kontrole subjekata iz ostalih oblasti (servisi, hem. čistionice, lutrija, kladionice, obrazovanje, ribarstvo, RTV i kabl. emiteri, novinska djelatnost i sl) i
- **3** kontrole subjekata iz oblasti prerade kamena.

Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola poduzete su sljedeće mjere:

- Doneseno je ukupno **155** rješenja od čega: **3** rješenja o zabranirada i **152** rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka,
- Podneseno je **5** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka,
- Izdata su **2** prekršajna naloga po Zakonu o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona u iznosu od **600,00 KM**, za jedan je zatraženo sudsko odlučivanje.

Inspektori su izvršili **37** uviđaja povodom prijavljenih nesreća na poslu, prilikom kojih je 5 zaposlenika pretrpjelo teže povrede na radu, a 5 zaposlenika je smrtno stradalo.

U toku izvještajnog perioda ukupno je obrađeno **15** pismenih predstavlki.

U redovnim poslovima inspektori su izvršili stručne preglede i analize **203** elaborata za privremena radilišta na području ZE-DO kantona i prema utvrđenom stanju poduzeli određene mjere.

Kantonalni inspektori rada za oblast zaštite na radu su u ovom izvještajnom periodu **14** puta zastupali Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove u pokrenutim prekršajnim postupcima pred Općinskim sudovima, po ranije podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka ili izdatim prekršajnim nalogima, za koje je zatraženo sudsko odlučivanje.

U toku izvještajnog perioda inspektori su prisustvovali trodnevnom Treningu za inspektore rada u organizaciji Međunarodne organizacije rada (MOR-a), u cilju sticanja znanja i vještina u implementaciji projekta “Jačanje poticajnog okruženja za poboljšanje prevencije HIV-a u svijetu rada za borbu protiv HIV-om uzrokovane stigme i diskriminacije”.

Efekat poduzetih aktivnosti je doprinos u organizovanju i sprovođenju mjera zaštite na radu kod poslodavaca, ozbiljniji odnos poslodavaca prema zaštiti na radu, bolja saradnja poslodavaca sa inspekcijskim organima, te veći stepen discipline poslodavaca u pogledu prijavljivanja nesreća na poslu.

Relativno mali broj poduzetih kaznenih mjera (prekršajnih naloga i zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka), je posljedica neprimjenjivosti kaznenih odredbi Zakona o zaštiti na radu, iz razloga što su novčane kazne izražene u dinarima, tako da se ni nakon izvršene denominacije i prenominacije, novčane kazne ne mogu primjenjivati zbog niskih vrijednosti istih (1-10 KM), jer nisu usklađene sa minimalno propisanim novčanim kaznama Zakona o prekršajima Federacije BiH. Stoga kantonalni inspektori rada za oblast zaštite na radu, djeluju preventivno i poduzimaju upravne mjere tj. donose rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka. Ukoliko se prilikom kontrole izvršenja rješenja utvrdi nepostupanje po istom, inspektori imaju mogućnost izricanja novčanih kazni izdavanjem prekršajnog naloga.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2012. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	396		novih pregleda	253
			kontrola izvršenja rješenja	143
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	155	rješenja o zabrani	3
			rješenja o otklanjanju nedostataka	152
			rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	5		
	izdato prekršajnih naloga	2	Iznos izrečenih novčanih kazni: 600,00 KM	
broj uvidaja povodom povrede na radu	37 (5 sa smrtnom posljedicom)			
broj stručnih analiza elaborata za novootvorena radilišta	203			

b) Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti zaštite na radu sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na području Kantona preovladava teška industrija u kojoj je velik broj industrijskih objekata izgrađen prema zastarjelim tehnologijama koje ne zadovoljavaju današnje evropske propise i standarde, što u krajnjem ima negativan uticaj na stanje u oblasti zaštite na radu.

Jedan od osnovnih razloga, koji ima negativan uticaj na stanje u oblasti zaštite na radu, je taj što je u Federaciji BiH još uvijek nasazi Zakon o zaštiti na radu iz 1990. godine, čija su kaznene odredbe neprimjenjive. Istesui izražene u dinarima u niskim vrijednostima (1-10 KM), te se nakon izvršenih nominacija i prenominacija, nemogu primjenjivati, iz razloga što nisu usklađene sa minimalno propisanim novčanim kaznama Zakona o prekršajima Federacije BiH. Neprimjenjivost kaznenih odredbi federalnih propisa prevazilazi se prilikom vršenja kontrola izvršenja rješenja, kada se zbog nepostupanja po izdatim upravnim mjerama, izriču novčane kazne u rasponima od 300 do 2.500 KM, po Zakonu o inspekcijama u Zeničko-dobojskom kantonu.

Problem stručnih kadrova za obavljanje poslova zaštite na radu u privrednim subjektima naročito je izražen u privatnom sektoru i privrednim društvima čija djelatnost nije primarno vezana za zapošljavanje kadrova tehničkog smjera (npr. tekstilna i prehrambena industrija, poljoprivreda i dr.), zbog neangažovanja stručnih kadrova za organizovanje poslova zaštite na radu u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti na radu.

Cjelokupna situacija u ovoj oblasti, ima za posljedicu nezadovoljavajući nivo organizovanja i primjene mjera zaštite na radu, zbog čega inspektori zaštite na radu prilikom vršenja inspeksijskih kontrola, djeluju preventivno i edukativno u smislu ukazivanja na neophodnost poduzimanja adekvatnih mjera zaštite na radu u skladu sa obavezama iz propisa koji regulišu navedenu oblast, čime se podiže nivo sigurnosti zaposlenika.

Jedan od problema u ovoj oblasti je posljedica nestručnog i neodgovornog obavljanja poslova pregleda i ispitivanja sredstava rada i opreme, fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе, od strane stručnih i ovlaštenih subjekata, koji posjeduju rješenje federalnog organa o ispunjavanju uslova za obavljanje navedenih poslova, ali se nerijetko dešava da inspektori izvrše inspeksijski

pregled u privrednim subjektima nakon izvršenog pregleda i ispitivanja sredstava rada i opreme od strane stručne i ovlaštene firme i utvrde na tim sredstvima rada nedostatke i nepravilnosti vezano za sigurnost zaposlenika.

Ovaj problem je još više došao do izražaja kada je za obavljanje periodičnih pregleda i ispitivanje sredstava rada, fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima rješenja počelo izdavati, prema Zakonu o zaštiti na radu, nenadležno Federalno ministarstvo industrije, pa se često dešava da ove poslove vrše firme koje za iste ne ispunjavaju propisane uslove.

Jedan od problema koji je izražen kod novoizgrađenih objekata i tehnoloških cjelina je neodgovoran rad projektnih kuća i općinskih organa koji izdaju odobrenja za korištenje objekata – tehničko – tehnoloških procesa i rješenja o ispunjavanju minimalnih uslova za obavljanje registrovane djelatnosti. Veoma se olako izdaju pomenuta akta iako ponekad ni u projektnoj dokumentaciji ni na izvedenim objektima nisu primjenjene odgovarajuće mjere zaštite na radu. Ovaj problem je izražen i kod vršenja promjene namjene izgrađenih objekata, radnih i pomoćnih prostorija.

Dabise poboljšalo stanje u oblasti zaštite na radu potrebno je namjenu Federacije donijeti novu zakonsku regulativu, a prvenstveno Zakon o sigurnosti i zdravlju na radu i podzakonske propise koji regulišu ovu oblast.

2. KANTONALNA TRŽIŠNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Inspeksijski nadzor nad primjenom zakona i drugih provedbenih propisa iz nadležnosti kantonalne tržišne inspekcije u toku prvih šest mjeseci 2012. godine obavljalo je, pored glavnog kantonalnog inspektora, 11 kantonalnih inspektora, a u drugoj polovini 2012. godine, 10 kantonalnih inspektora, zbog odlaska jednog inspektora u penziju.

Prioritetne aktivnosti kantonalne tržišne inspekcije u ovom izvještajnom periodu bile su:

- Početak vršenja inspeksijskog nadzora elektronskim putem kod subjekata na terenu uz stručnu pomoć federalnih tržišnih inspektora u primjeni i načinu korištenja baze podataka “Lotus”, a u prostorijama Uprave, uz nadzor IT konsultanta iz Federalne uprave za inspeksijske poslove, kontinuirano je vršena izrada novih ček lista (liste inspeksijskih provjera) kantonalne tržišne inspekcije Zeničko-dobojskog kantona, i grupisanje istih po upravnim područjima u bazi podataka “Lotus” u projektu „e-inspektor“, pripremanje zakona i drugih propisa koje u svom radu primjenjuje kantonalna tržišna inspekcija Zeničko-dobojskog kantona u elektronskoj formi i izrada template-a obrazaca koje u upravnom i prekršajnom postupku koristi tržišna inspekcija.
- Pojačani inspeksijski nadzor u cilju otkrivanja i sprječavanja tzv. „rada na crno“ (otkrivanje i sankcionisanje subjekata koji obavljaju djelatnost bez odobrenja nadležnog organa) u skladu sa Zaključkom Vlade Zeničko-dobojskog kantona od 26.10.2011. godine, na osnovu neposrednog otkrivanja bespravnih subjekata i saznanja o istim od strane tržišnih inspektora na terenu, obavijesti drugih inspekcija u sastavu uprave o nelegalnim subjektima, te informacija od Policijskih uprava, kao i pismenih, usmenih i telefonskih prijava građana.
- Inspeksijski nadzor pravnih lica koja imaju benzinske pumpne stanice samo na području Zeničko-dobojskog kantona, koji se odnosi na kontrolu ispunjenosti propisanih uslova, opreme i uređaja u skladu sa odredbama člana 12. stav 3. Zakona o unutrašnjoj trgovini i člana 12. Pravilnika o evidentiranju i kontroli prometa naftnih derivata putem ugrađene opreme na benzinskim pumpama u Federaciji BiH, u skladu sa Uputstvom federalnog ministra trgovine, a na osnovu dostavljenih podataka o benzinskim pumpnim stanicama na kojima su kontrolu izvršila stručna lica Federalnog zavoda za mjeriteljstvo.

- Pojačani inspekcijski nadzor nad zaštitom autorskih prava korištenja kompjuterskih programa u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno Zeničko-dobojskog kantona, u skladu sa Operativnim planom Federalne uprave za inspekcijske poslove koja je dostavila i listu partnera (distributera sa ograničenim brojem licenci) i korisnika, a nakon dvodnevne edukacije svih kantonalnih tržišnih inspektora od strane predstavnika vlasnika autorskih prava računarskih programa „Microsoft“, „Corel“ i „AutoDesk“.
- Kontrola pravnih i fizičkih lica registrovanih za obavljanje djelatnosti otkupa i prometa sekundarnih sirovina na području svih općina Zeničko-dobojskog kantona, po prijavama JP „Visočica“ Visoko i JP „Vodovod i kanalizacija“ Zenica, sa akcentom na otkrivanju eventualno otkupljenih poklopaca šahtova i rešetaka slivnika, u cilju pružanja pomoći policijskim organima u otkrivanju počinioca krivičnih djela otuđenja.
- Inspekcijski nadzor kod pravnih i fizičkih lica koja obavljaju djelatnost proizvodnje i prodaje hljeba, a glavna inspekcijska provjera je bila nadzor nad primjenom Pravilnika o količini brašna utrošenog za proizvodnju pekarskih proizvoda, Pravilnika o pekarskim proizvodima i Pravilnika o tjesteninama, tijestu i proizvodima od tijesta.
- Inspekcijski nadzor kod fizičkih lica koja obavljaju neregistrovanu djelatnost uvoza i prodaje putničkih automobila na više lokacija u općinama Doboju, Usora i Tešanj.
- Inspekcijski nadzor neregistrovanih fizičkih lica koja obavljaju djelatnost rezanja drveta na području općine Vareš, po zahtjevu za učešće tržišne inspekcije u sprječavanju šumske krađe, po prijavi Kantonalne uprave za šumarstvo Zeničko-dobojskog kantona, a na osnovu traženih podataka o licima i lokacijama nelegalnih reznih jedinica od PS Vareš.
- Inspekcijski nadzor kod fizičkih lica koja obavljaju neregistrovanu automehaničarsku djelatnost na području općine Olovo.
- Inspekcijski nadzor kod pravnih lica na području općine Tešanj koja obavljaju djelatnost proizvodnje mineralne vode i drugih flaširanih voda.
- Inspekcijski nadzor kod subjekata koji pružaju zdravstvene usluge - stomatoloških ordinacija na području cijelog kantona.
- Inspekcijski nadzor kod subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje i prodaje svježeg mesa sječenog u komade i proizvodnje i prodaje suhomesnatih proizvoda.
- Utvrđivanje ispunjavanja propisanih uslova za obavljanje obrta, u skladu sa odredbom člana 14. stav (4) Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima i članom 28. Pravilnika o minimalnim tehničkim i drugim uslovima za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti, u dijelu koji se odnosi na isticanje firme obrtnika (član 8. Pravilnika), opremljenost poslovnog prostora odgovarajućim mjerilima ako je to neophodno za obavljanje obrta (član 24. stav 1. Pravilnika) i posjedovanje registar kase, ako je to na temelju odgovarajućih propisa iz oblasti poreza obavezno (član 24. stav 2. Pravilnika), prema dostavljenim rješenjima nadležnih općinskih službi.
- Utvrđivanje ispunjavanja propisanih uslova pravnih lica, u skladu sa odredbom člana 7. stav 4. Zakona o privrednim društvima i člana 14. stav 3. Zakona o unutrašnjoj trgovini, u postupku redovnog inspekcijskog nadzora iz nadležnosti tržišne inspekcije, a na osnovu dostavljenih obavještenja i izjava pravnih lica o ispunjenosti uslova i početku rada.

Pored navedenih prioritetnih aktivnosti, u ovom izvještajnom periodu kantonalna tržišna inspekcija je kontinuirano provodila sljedeće aktivnosti:

- Inspekcijski nadzor kod pravnih i fizičkih lica koja obavljaju djelatnost trgovine na malo na području kantona, u dijelu koji se odnosi na izdavanje računa potrošačima, isticanje prodajnih cijena u apoenima novčanica koje su u opticaju u BiH, isticanje evidencionih brojeva iz trgovačke knjige uz oznaku prodajne cijene proizvoda u prodaji i pripremljenog za prodaju, utvrđivanje pisanih pravila o uslovima prodaje (cijene, način plaćanja i isporuka, bonifikacije i sl.), isticanja obavijesti o zabrani prodaje alkoholnih pića i duhanskih proizvoda licima mladim

od 18 godina, kontrolu marži proizvoda od interesa za kanton (brašno, šećer, mlijeko, hljeb)i dr, u skladu sa odredbama Zakona o unutrašnjoj trgovini;

- Kontrole izvršenja rješenja;
- Inspekcijski nadzor prema podacima dostavljenim putem anonimnih prijava, pismenih predstavi građana i otvorene telefonske linije za prijavljivanje rada bez odobrenja, kao i po zahtjevima potrošača za reklamaciju kupljene robe;
- Poslove zastupanja Kantonalne uprave za inspekcijske poslove pred općinskim sudovima, u prekršajnim postupcima pokrenutim od strane kantonalne tržišne inspekcije.

U periodu 01.01.-31.12.2012. godine, planirani inspekcijski nadzor vršen je kod tačno određenih subjekata, odnosno objekata kontrole, po nalogu glavnog kantonalnog tržišnog inspektora, u cilju onemogućavanja ponavljanja kontrola u kratkom periodu kod istih subjekata kod kojih u prethodnim kontrolama nije utvrđena povreda propisa čiju primjenu nadzire tržišna inspekcija. Rad tržišnih inspektora organizovan je na način da se u istom vremenskom periodu vrši inspekcijski nadzor kod subjekata koji obavljaju istu, odnosno srodnu djelatnost (pekare, mesnice, pilane, frizeri, apoteke itd.).

U izvještajnom periodu, kantonalna tržišna inspekcija je izvršila **2.427** kontrola, i to:

- Izvršeno je **1.428** redovnih inspekcijskih pregleda po nalogu glavnog inspektora, pomoćnika ili direktora Uprave, od čega 585 pregleda kod pravnih i 843 pregleda kod fizičkih lica;
- Izvršeno je **189** neplaniranih inspekcijskih pregleda, od čega 118 inspekcijska pregleda po predstavkama i 71 inspekcijski pregled kod fizičkih lica koje su kantonalni tržišni inspektori neposredno na terenu otkrili da obavljaju djelatnost trgovine, obrta odnosno srodnu djelatnost bez odobrenja nadležnog općinskog organa;
- Izvršeno je **28** vanrednih inspekcijskih pregleda u cilju utvrđivanja ispunjavanja minimalno-tehničkih uslova kod pravnih lica – benzinskih pumpnih stanica (po zahtjevu federalnog ministarstva trgovine) i obrtnika,
- Izvršene su **782** kontrole izvršenja rješenja, od čega 309 kontrola kod pravnih lica i 473 kontrole kod fizičkih lica;

U cilju ravnomjernog vršenja inspekcijskog nadzora u svim općinama, a rukovodeći se brojem subjekata u određenim općinama, u izvještajnom periodu u općini Zenica su izvršena 622 inspekcijska pregleda (25,6 % od ukupnog broja pregleda), u općini Tešanj 470 inspekcijih pregleda (19,4 % od ukupnog broja pregleda), u općini Usora 48 inspekcijih pregleda (2,0 % od ukupnog broja pregleda), u općini Doboj Jug 57 inspekcijih pregleda (2,3 % od ukupnog broja pregleda), u općini Maglaj 134 inspekcijska pregleda (5,5 % od ukupnog broja pregleda), u općini Zavidovići 144 inspekcijska pregleda (5,9 % od ukupnog broja pregleda), u općini Žepče 128 inspekcijskih pregleda (5,3 % od ukupnog broja pregleda), u općini Kakanj 225 inspekcijskih pregleda (9,3 % od ukupnog broja pregleda), u općini Visoko 350 inspekcijskih pregleda (14,4 % od ukupnog broja pregleda), u općini Breza 97 inspekcijskih pregleda (4,0 % od ukupnog broja pregleda), u općini Vareš 82 inspekcijska pregleda (3,4 % od ukupnog broja pregleda), u općini Olovo 70 inspekcijskih pregleda (2,9 % od ukupnog broja pregleda).

Očekujući poteškoće u implementaciji projekta „E-inspektor”, Programom rada za 2012. godinu planirano je izvršenje 1.890 inspekcijskih kontrola u ovoj oblasti, a ostvareno je **2.427** kontrola. Razlog većeg broja izvršenih kontrola u odnosu na planirani je relativno brzo prilagođavanje kantonalnih tržišnih inspektora novom načinurada. Broj izvršenih inspekcijskih kontrola u 2012. godini bio bi veći za 199, jer je kod istih planirana redovna kontrola, ali su tržišni inspektori neposredno na terenu utvrdili da su subjekti prestali sa radom (a isti nisu izvršili odjavu kod nadležnog organa ili nisu dostavljena rješenja nadležnih općinskih organa o odjavi istih), o čemu su sačinjene službene zabilješke.

Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspeksijskih kontrola, rukovodeći se principima preventivnog djelovanja kod subjekata koji su činjenjem odnosno nečinjenjem određenih radnji koje su zakonom propisane kao prekršaj, počinili prekršaje a nije postojala namjera ili nastupila materijalna šteta, odnosno represivnog djelovanja u drastičnim slučajevima činjenja prekršaja u cilju sticanja protupravne imovinske dobiti (obavljanje djelatnosti bez odobrenja, neevidentiranje prometa i neizdavanje računa, stavljanje u promet robe bez dokumentacije o nabavci), poduzete su sljedeće mjere:

- Podnesena su **4** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka;
- Izdato je **325** prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **235.680,00 KM**, od kojih je do momenta izrade izvještaja za 38 zatraženo sudsko odlučivanje;
- Od navedenog broja izdatih prekršajnih naloga, na osnovu Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona, izdato je **76** prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **53.150,00 KM**;
- U cilju sprječavanja rada bez odobrenja nadležnog organa, a u skladu sa Zaključkom Vlade Zeničko-dobojskog kantona od broj: 02-34-27393 26.10.2011. godine, pokrenut je prekršajni postupak protiv **132** fizička lica koja su obavljala trgovačku i obrtničku djelatnost bez odobrenja, od čega je 89 lica obavljalo djelatnost u poslovnom prostoru a 19 van poslovnog prostora, 24 lica su kontrolisana prilikom prijevoza robe koja su vršila tzv. kombi-prodaju robe ili prijevoz robe bez propisane dokumentacije. Od navedenog broja lica bez odobrenja, kantonalni tržišni inspektori su neposredno na terenu otkrili i sankcionisali 71 lice u poslovnim prostorima, 18 lica u poslovnim prostorima je sankcionisano na osnovu prijave drugih institucija i anonimnih prijava, 19 lica je sankcionisano i upozoreno, a 24 lica su kontrolisali policijski službenici iz Visokog, Tešnja, Breze i Olova i predali na dalje postupanje tržišnoj inspekciji zbog obavljanja djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa, od kojih je 17 Rumunskih državljanina koji su, uglavnom u ruralnim područjima vršili prodaju posuđa, otkup starog zlata, odnosno zamjenu navedenih roba, što je sve učestalija pojava u BiH.
- Od navedenog broja neregistrovanih subjekata, 40 lica je izvršilo registrovanje trgovačke, odnosno obrtničke radnje.
- Od **19** lica je oduzeta roba zbog prodaje robe bez odobrenja (17 rumunskih i 2 bh državljanina) u ukupnoj vrijednosti od **4.910,00 KM**;
Donesena su ukupno **862** rješenja, od čega:
- Doneseno je **89** rješenja o zabrani rada zbog obavljanja djelatnosti bez odobrenja;
- Doneseno je **13** rješenja o zabrani rada zbog neispunjavanja uslova za obavljanje djelatnosti;
- Doneseno je **738** rješenja o otklanjanju nedostataka;
- Donesena su **22** rješenja o upozorenju na obaveze iz propisa (19 upozorenja licima bez odobrenja i propisane dokumentacije za robu i 3 upozorenja registriranim subjektima);
- Doneseno je **13** zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja prisilom zbog nepostupanja po rješenju o zabrani rada, odnosno nastavljanja rada bez odobrenja;
- Izvršeno je pečačenje **1** objekta zbog nepostupanja po rješenju o zabrani rada, odnosno nastavljanja rada bez odobrenja.

U izvještajnom periodu, zaprimljena je ukupno **251** predstavka i to: 100 od građana, 46 anonimnih predavki, 64 predstavke od MUP-a Zeničko-dobojskog kantona i 41 predstavka od drugih organa, udruženja, institucija i dr. i iste su riješene u rokovima propisanim Zakonom o postupanju sa predstavkama i prijedlozima.

Od navedenog broja predavki, 26 predavki se odnosi na reklamacije od kojih je 12 riješeno u korist potrošača, 8 reklamacija je neosnovano, a u šest slučajeva je stranka upućena da svoje pravo ostvaruje putem suda.

Kantonalni tržišni inspektori su u ovom izvještajnom periodu **127** puta zastupali Kantonalnu upravu za inspeksijske poslove u pokrenutim prekršajnim postupcima pred Općinskim sudovima, po ranije podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka ili izdatim prekršajnim nalogima, za koje je zatraženo sudsko odlučivanje.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2012. godine:

BROJ IZVRŠENIH PREGLEDA	2.427	novih pregleda	1.645	
		kontrola izvršenja rješenja	782	
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	862	Rješenja o zabrani	102
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	738
			Rješenja o upozorenju	22
	ZPPP		4	
	izdato prekršajnih naloga	325	Iznos izrečenih novčanih kazni: 235.680,00 KM	
	doneseno zaključaka o dozvoli izvršenja prisilom		13	
BROJ ZAPEČAČENIH OBJEKATA	1			
BROJ SLUČAJEVA ODUZIMANJA ROBE	19	VRIJEDNOST ODUZETE ROBE	4.910,00 KM	

Kantonalna tržišna inspekcija je u ovom periodu otkrila 108 fizičkih lica koja su obavljala djelatnost bez odobrenja, od kojih je 40 pribavilo odobrenje, 53 su prestalo sa radom, 14 postupaka je u toku, a 1 objekat je zapečaćen, 24 lica su kontrolisana prilikom prijevoza robe I koja su vršila tzv. Kombi-prodaju robe ili prijevoz robe bez propisane dokumentacije. Dvadeset pravnih lica je obavljalo djelatnost bez rješenja o ispunjavanju propisanih uslova za obavljanje djelatnosti.

Kantonalna tržišna inspekcija je u ovom periodu utvrdila da kontrolisani subjekti najčešće čine prekršaje zbog obavljanja djelatnosti trgovine, obrta odnosno srodne djelatnost bez odobrenja nadležnog općinskog organa, neizdavanja računa za prodatu robu, korištenja nelicenciranih računarskih programa, neisticanja evidencionih brojeva iz trgovačke knjige uz oznaku prodajne cijene proizvoda u prodaji i pripremljenog za prodaju, neutvrđivanja pravila o uslovima prodaje (cijene, način plaćanja i isporuka, bonifikacije i sl.), korištenja mjerila mase sa proteklom rokom valjanosti žiga o verifikacionom pregledu, neažurnog vođenja trgovačke knjige i drugih evidencija, a u mjesecu martu, aprilu, maju i septembru je izražena pojava prodaje posuđa, odnosno zamjene za predmete od zlata koju vrše rumunski državljani (izdati prekršajni nalozi protiv 17 rumunskih državljana, i od istih oduzeta roba) po Zakonu o unutrašnjoj trgovini.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Stanje u oblasti nadzora tržišne inspekcije, karakterišu pojave koje se odnose na obavljanje djelatnost trgovine, obrta i srodnih djelatnosti bez odobrenja nadležnih općinskih organa na području svih općina kantona, i nisu u isključivoj nadležnosti kantonalne tržišne inspekcije.

Stvarno nadležni organ za sprječavanje obavljanja djelatnosti bez odobrenja u poslovnim prostorima je općinska tržišna inspekcija, a van poslovnog prostora na javnim površinama komunalna inspekcija. Međutim, u devet općina kantona nisu popunjena radna mjesta općinskih tržišnih inspektora (Tešanj, Usora, Doboj Jug, Maglaj, Žepče, Visoko, Breza, Vareš i Olovo), a u tri općine je zaposlen samo po jedan inspektor (Zenica, Zavidovići i Kakanj). Postojeće općinske tržišne inspekcije nisu dovoljno angažovane na rješavanju problema rada bez odobrenja na području svojih općina, jer se broj lica koja obavljaju određene djelatnosti bez odobrenja ne smanjuje, što potvrđuje broj prijava o nelegalnom radu, zaprimljenih od anonimnih lica, putem dežurnog telefona, pismenih predstavki i službenih zabilješki Policijskih uprava.

U općinama koje nemaju općinske tržišne inspektore, pored inspeksijskog nadzora nad primjenom Zakona o unutrašnjoj trgovini sa podzakonskim aktima, prvenstveno Pravilnika o načinu evidentiranja i kontroli prometa naftnih derivata putem ugrađene opreme na benzinskim pumpnim stanicama u Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, Zakona o zaštiti potrošača u BiH, Zakona o uvjetima i načinu obavljanja djelatnosti rezanja drveta, Zakona o prikupljanju, proizvodnji i prometu sekundarnih sirovina i otpadnih materijala, Zakona o kontroli cijena sa Odlukama o mjerama neposredne kontrole cijena vlada FBiH i Zeničko-dobojskog kantona, Zakona o autorskom i srodnim pravima u BiH, Zakona o fiskalnim sistemima, Pravilnika o posebnim uvjetima evidentiranja i obilježavanja brašna koje se stavlja na tržište i drugih propisa, sprječavanje obavljanja djelatnosti bez odobrenja vrši kantonalna tržišna inspekcija, u skladu sa ovlaštenjima iz člana 6. Zakona o tržišnoj inspekciji.

Na osnovu podataka iz evidencija o dolasku na posao koje se vode u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, utvrđeno je da zbog nedostatka službenih vozila inspektori tri dana u sedmici provedu na terenu, a dva dana u sedmici obavljaju administrativne poslove, od ukupnog broja radnih dana, prosječno jedan inspektor na terenu provede 132 dana, a u kancelariji 86 dana.

S obzirom na navedeno nije moguće u dovoljnoj mjeri spriječiti nelegalno obavljanje djelatnosti, a pogotovo u ruralnim dijelovima, gdje je najveći broj lica koja obavljaju djelatnost bez odobrenja.

Osim toga, samo pokretanjem prekršajnog postupka bez oduzimanja robe, ne postiže se svrha kažnjavanja, a tržišna inspekcija nema, niti u potrebno vrijeme može obezbijediti teretno vozilo za prijevoz različitih vrsta roba bez vjerodostojne dokumentacije, niti referente za izvršenje, koji bi vršili utovar, istovar i prijevoz privremeno oduzete robe do skladišta Direkcije za robne rezerve, jer inspektor na terenu ne može na računaru (laptop) sačiniti zapisnik i izdati potvrdu o oduzimanju robe, a potom utovariti npr. rezanu građu, ili gajbe sa voćem, ili pakete sa posuđem ili drugu robu u službeno putničko vozilo.

Poseban problem predstavlja neposjedovanje službenih mobilnih telefona i zakonska prepreka za planiranje pasivne dežure tržišnih inspektora, jer se prema dosadašnjoj praksi obavještavanja od strane policijskih službenika koji su na terenu 24 sata dnevno, pokazalo da se prijevoz robe bez dokumentacije vrši uglavnom u noćnim satima i u dane vikenda.

Zakonom o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona koji je stupio na snagu u maju 2011. godine propisano je da inspektor na licu mjesta može izvršiti zatvaranje i pečaćenje subjekta koji radi bez odobrenja, ako posebnim propisom nije drugačije propisano. Međutim, najveći broj bespravnih radnji su trgovačke radnje, obrti i srodne djelatnosti, a Zakonom o unutrašnjoj trgovini i Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima je propisano da će tržišni inspektor, nakon što rješenje o

zabrani postane izvršno donijeti zaključak o dozvoli izvršenja rješenja prinudnim putem i tek onda izvršiti zatvaranje bespravne radnje. U praksi, tržišni inspektor kod lica koje nema odobrenje za rad, prvo sačinjava zapisnik, onda donosi rješenje o zabrani rada, potom vrši kontrolu izvršenja rješenja, i ako lice nije prestalo sa radom a nije pribavilo odobrenje donosi se zaključak o dozvoli izvršenja prisilom i pečaćenje poslovnih prostorija.

Naprijed navedeni razlozi umanjuju efikasnost rada kantonalne tržišne inspekcije, jer postupak zabrane rada subjektu koji obavlja djelatnost bez odobrenja nadležnog organa, pokrenut od strane tržišne inspekcije, po pravilima Zakona o upravnom postupku traje oko tri mjeseca. Prema Zakonu o poreznoj upravi, inspektori Porezne uprave, koristeći ovlaštenja propisana zakonom, u konkretnom slučaju, odmah na licu mjesta vrše zatvaranje i pečaćenje subjekta.

Postupanje nadležnih sudova za vođenje prekršajnog postupka se može ocijeniti pozitivnim, jer su svi postupci pred sudom po zahtjevu okrivljenih stranaka za sudsko odlučivanje riješeni u korist Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, kao i postupci po podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka.

Da bi se povećala efikasnost u radu kantonalne tržišne inspekcije potrebno je:

1. Inicirati izmjene Zakona o unutrašnjoj trgovini i Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, u dijelu koji se odnosi na postupak zatvaranja bespravnih radnji pečaćenjem na licu mjesta, na način kako je to riješeno Zakonom o poreznoj upravi kojim je dato ovlaštenje inspektorima porezne uprave da na licu mjesta izvrši pečaćenje poslovnih prostorija, odnosno Pravilnikom o posebnim uvjetima evidentiranja i obilježavanja brašna koje se stavlja na tržište ("Službeni glasnik BiH", broj: 3/06), kojim je dato ovlaštenje kantonalnom tržišnom inspektoru da na licu mjesta (usmenim rješenjem) izvrši pečaćenje poslovnih prostorija registriranim pravnim i fizičkim licima, koja stave u promet brašno bez evidencijskih markica, sa zabranom od tri mjeseca.
2. Inicirati nadležnim organima BiH donošenje podzakonskih akata za provođenje Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 25/06), jer je rok za donošenje od 6 mjeseci (do 12.10.2006.godine) istekao, što otežava zaštitu samog potrošača.

Sa ciljem dovođenja stanja u oblasti nadzora kantonalne tržišne inspekcije na optimalan nivo zakonitog rada, kantonalna tržišna inspekcija će represivno djelovati u drastičnim slučajevima činjenja prekršaja u cilju sticanja protupravne imovinske dobiti (obavljanje djelatnosti bez odobrenja, neevidentiranje prometa i neizdavanje računa, stavljanje u promet robe bez dokumentacije o nabavci) podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, umjesto izdavanja prekršajnih naloga, kako bi izrečene kazne bile veće.

U izvještajnom periodu nisu vršeni inspeksijski nadzori u potpunosti sa zadatim ciljevima u Programu rada za 2012.godinu, jer je kantonalna tržišna inspekcija obavezna postupati i po nalogima Federalne uprave za inspeksijske poslove shodno odredbama člana 133. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH (vršenje inspeksijskog nadzora elektronskim putem, inspeksijski nadzor nad zaštitom autorskih prava korištenja kompjuterskih programa, inspeksijski nadzor benzinskih pumpnih stanica na osnovu dostavljenih podataka o benzinskim pumpnim stanicama kod kojih su kontrolu izvršila stručna lica Federalnog zavoda za mjeriteljstvo).

3. KANTONALNA TURISTIČKO-UGOSTITELJSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Inspeksijski nadzor nad primjenom Zakona i provedbenih propisa iz nadležnosti turističko-ugostiteljske inspekcije obavljalo je, pored glavnog kantonalnog inspektora, 7 kantonalnih inspektora.

U periodu 01.01.-31.12.2012.godine, inspeksijski nadzor vršen je kod tačno određenih subjekata kontrole, po nalogu glavnog kantonalnog turističko-ugostiteljskog inspektora, a u cilju onemogućavanja ponavljanja kontrola u kratkom periodu kod istih subjekata, kod kojih u prethodnim kontrolama nije utvrđena povreda propisa čiju primjenu nadzire turističko-ugostiteljska inspekcija

Kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcije u ovom izvještajnom periodu kontinuirano je provodila sljedeće aktivnosti:

- inspeksijski nadzor subjekata koji su nakon što su izvršili odjavu, nastavili sa obavljanjem ugostiteljske djelatnosti, kao i subjekata koji su prije dobijanja odobrenja nadležnog organa započeli sa obavljanjem ugostiteljske djelatnosti (tzv. “radnje u pripremi”), u cilju suzbijanja obavljanja djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa, pri čemu su donesena 153 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa,
- kontrolu ispunjavanja minimalno-tehničkih uslova propisanih za svaku vrstu ugostiteljskog objekta,
- kontrolu poštivanja zakonske obaveze utvrđivanja normativa o utrošku namirnica za pojedino jelo, piće i napitak, te ovjere istih kod nadležnog organa,
- kontrolu isticanja cjenovnika i ovjere istih kod nadležnog organa,
- kontrolu izdavanja računa za pružene ugostiteljske usluge,
- kontrolu pružanja ugostiteljskih usluga u skladu sa odobrenjem nadležnog općinskog organa, sa akcentom na izvođenje muzike uživo u ugostiteljskim objektima koji pripadaju onoj vrsti ugostiteljskih objekata u kojima se ne može izvoditi ista,
- kontrolu poštivanja općinskih odluka o radnom vremenu kao i pridržavanja istaknutog radnog vremena,
- kontrolu usluživanja alkoholnih pića osobama mlađim od 18 godina,
- kontrolu ispunjavanja zdravstvenih uslova za rad u ugostiteljstvu, osoba koje obavljaju ugostiteljsku djelatnost, u skladu sa posebnim propisima,
- kontrolu ugostiteljskih objekata u kojima se pružaju usluge smještaja (izvršena je kontrola 10 smještajnih jedinica, pri čemu su donesena 3 rješenja o zabrani obavljanja ugostiteljske djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa i 2 rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka, koji su se odnosili na isticanje boravišne takse na računu za izvršenu usluga smještaja),
- kontrolu putničkih agencija u skladu sa Zakonom o turističkoj djelatnosti (izvršena je kontrola 10 putničkih agencija, pri čemu su izdata 2 rješenja o naloženim mjerama).

Kantonalni turističko-ugostiteljski inspektori su u ovom izvještajnom periodu, po nalogu glavnog kantonalnog inspektora i pomoćnika direktora, vršili inspeksijski nadzor u popodnevnim i noćnim satima, kao i u dane vikenda, u cilju sprječavanja nezakonitosti u navedenoj oblasti.

U izvještajnom periodu, kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija je izvršila **1.630** kontrola, i to:

- Izvršeno je **1.046** novih inspeksijskih pregleda, od čega 100 kod pravnih i 946 kod fizičkih lica,
- Izvršeno je **584** kontrola izvršenja rješenja, od čega 57 kod pravnih i 527 kod fizičkih lica.

Programom rada za 2012.godinu planirano je 1.323 inspeksijskih kontrola, a ostvareno **1.630** kontrola.

Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola poduzete su sljedeće mjere:

- Doneseno je ukupno **589** rješenja, od čega: **7** rješenja o upozorenju na obaveze iz propisa, **429** rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka, **153** rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa (78 ugostitelja je pribavilo odobrenje za obavljanje djelatnosti, 37 ih je prestalo sa radom, 38 je u postupku),
- Podneseno je **5** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, i to u slučajevima ponavljanja učinjenog prekršaja, pri čemu sudovi imaju mogućnost izricanja većih novčanih kazni;
- Izdat je **271** prekršajni nalog, u ukupnom iznosu izrečenih novčanih kazni od **52.601,00 KM**, od kojih je za 36 zatraženo sudsko odlučivanje,
- Od navedenog broja izdatih prekršajnih naloga, na osnovu Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona, izdato je **15** prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **6.400,00 KM**,
- Donesen je **31** zaključak o dozvoli izvršenja prisilom;
- Izvršeno je pečaćenje **3** objekta (u ostalim postupcima je pribavljeno odobrenje).

U ovom izvještajnom periodu zaprimljeno je ukupno **255** predstavlki i to: 37 anonimnih predstavlki, 172 službene zabilješke policijskih službenika MUP-a Zeničko-dobojskog kantona i 46 od ostalih podnosilaca, i iste su riješene u rokovima propisanim Zakonom o postupanju sa predstavkama i prijedlozima.

Kantonalni turističko-ugostiteljski inspektori su u ovom izvještajnom periodu **54** puta zastupali Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove u pokrenutim prekršajnim postupcima pred Općinskim sudovima, po ranije podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka ili izdatim prekršajnim nalogima, za koje je zatraženo sudsko odlučivanje.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2012. godine:

BROJ IZVRŠENIH PREGLEDA	1.630		novih pregleda	1.046
			kontrola izvršenja rješenja	584
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	589	Rješenja o zabrani	153
			Rješenja o otklanjanju nedostataka	429
			Rješenja o upozorenju	7
	ZPPP		5	
	izdato prekršajnih naloga	271	Iznos izrečenih novčanih kazni: 52.601,00 KM	
	doneseno zaključaka o dozvoli izvršenja prisilom		31	
BROJ ZAPEČAĆENIH OBJEKATA	3			

Kantonalna turističko-ugostiteljska inspekcija je u ovom periodu utvrdila da kontrolisani subjekti najčešće čine prekršaje neizdavanja računa za pružene ugostiteljske usluge i nepridržavanja propisanog radnog vremena.

b) Razlozi kojisu negativno odrazili na postojće stanje u oblasti saprijedlozimazapoboljšanje stanja

Nastanje u oblasti ugostiteljske i turističke djelatnosti negativno utiču određene nedostaci u propisanim akcijama koje regulišu ovu oblast: nizak iznos minimalno propisanih kazni za fizička lica koja obavljaju ugostiteljsku djelatnost, čime se ne postiže svrha kažnjavanja, neujednačenost legislative na nivou općina, kojom je regulisano radno vrijeme ugostiteljskih objekata, i to u dijelu kaznenih odredbi, posebno što je izostavljen član 66. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti u kome su propisane sankcije za nepridržavanje propisanog radnog vremena, kada se radi o recidivistima i nemogućnosti izricanja zaštitne mjere zabrane rada.

Manjkavost Zakona o udruženjima i fondacijama, prema kojem je registriranje udruženja građana u nadležnosti kantonalnog Ministarstva za pravosuđe i upravu, i kojim nije propisana mogućnost brisanja udruženja građana iz registra udruženja, kada mimo odobrenja, pružaju ugostiteljske usluge trećim licima, predstavljajući tako nelojalnu konkurenciju registriranim ugostiteljima.

Postojeći broj kantonalnih turističko-ugostiteljskih inspektora je nedovoljan za efikasno suzbijanje nelegalnog obavljanja djelatnosti u ovoj oblasti, posebno u ruralnim dijelovima kantona, obzirom da inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vrši 7 kantonalnih inspektora u 12 općina kantona.

Pozitivan efekat na stanje u ovoj oblasti imaju odredbe navedenih zakona kojima je propisano da se subjektima kontrole koji ponove prekršaj u roku od jedne godine od pravosnažnosti rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu može izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju do šest mjeseci.

Stanje u oblasti bi se znatno popravilo donošenjem izmjena i dopuna navedenih propisa, posebno u dijelu kaznenih odredbi, kao i donošenjem podzakonskih akata iz oblasti zaštite od buke, s obzirom da se donošenjem Zakona o zaštiti od buke ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 2/08) stanje u ovoj oblasti nije znatnije promijenilo, jer isti ne propisuje mogućnost da inspektor u momentu vršenja inspeksijskog nadzora u ugostiteljskim objektima, angažuje ovlaštenu instituciju za mjerenje nivoa buke, čime bi se na licu mjesta utvrdio prekršaj. Inspektor ima mogućnost da rješenjem naloži da se u određenom roku pribavi nalaz o mjerenju intenziteta buke tzv. atest o buci, ali institucije ovlaštene za mjerenje nivoa buke, angažovane od strane subjekta kontrole, prilikom mjerenja nivoa buke, u najvećem broju slučajeva, daju mišljenja da se nivo buke kreće u granicama dozvoljenog, čime se ne postiže svrha naloženih upravnih mjera.

4. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTOVNI PROMET

a) Poduzete aktivnosti

Inspeksijski nadzor nad primjenom Zakona i provedbenih propisa iz nadležnosti inspekcije za cestovni promet obavljala su 2 kantonalna inspektora.

Prioritetne aktivnosti kantonalne inspekcije za cestovni promet u ovom izvještajnom periodu bile su:

- represivni inspekcijski nadzor u cilju otkrivanja i sprečavanja obavljanja djelatnosti javnog prijevoza putnika i tereta bez odobrenja nadležnog organa, tzv. „rada na crno” u oblasti cestovnog prijevoza,
- preventivni inspekcijski nadzor nad subjektima koji obavljaju djelatnost javnog prijevoza putnika u linijskom cestovnom prijevozu,
- otkrivanje i sankcionisanje fizičkih lica koja posjeduju rješenje nadležnog organa za obavljanje prijevoza za vlastite potrebe, a ista obavljaju prijevoz suprotno rješenju nadležnog organa,
- represivno djelovanje prema subjektima inspekcijskog nadzora koji ponavljaju prekršaje.

Pored navedenih prioriternih aktivnosti, u ovom izvještajnom periodu kantonalna inspekcija za cestovni promet je kontinuirano provodila sljedeće aktivnosti:

- inspekcijski nadzor subjekata koji obavljaju javni prijevoz učenika osnovnog obrazovanja, u cilju utvrđivanja i poštivanja odredbi Zakona o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine,
- kontrola Stanica tehničkih pregleda vozila koje obavljaju tehnički pregled vozila,
- inspekcijski nadzor prema podacima dostavljenim putem anonimnih prijava, pismenih predstavlki javnih prijevoznika, građana i drugih podnosilaca, te službenih zabilješki policijskih službenika MUP-a Zeničko-dobojskog kantona,
- kontrole izvršenja rješenja.

U periodu 01.01. do 31.12.2012. godine kantonalna inspekcija za cestovni promet izvršila je ukupno **465** inspekcijskih pregleda i to:

- Izvršeno je **379** inspekcijskih kontrola, od čega **194** kod pravnih lica i **185** kod fizičkih lica,
- Izvršeno je **86** kontrola izvršenja rješenja, od čega **50** kod pravnih i **36** kod fizičkih lica.

Programom rada za 2012.godinu planirano je **339** inspekcijskih kontrola, a ostvareno **465** kontrola.

Razlog većeg broja izvršenih inspekcijskih pregleda u odnosu na planirani je pojačan inspekcijski nadzor u cilju otkrivanja i sprečavanja tzv. „rada na crno“, te pojačan inspekcijski nadzor u cilju otkrivanja i sankcionisanja subjekata koji ponavljaju prekršaje.

Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola poduzete su sljedeće mjere:

- Izdata su **243** prekršajna naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **73.800,00** KM, od kojih je za 45 zatraženo sudsko odlučivanje;
- Od navedenog broja izdatih prekršajnih naloga, na osnovu Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona, izdato je **26** prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **15.400,00** KM;
- Donesena su ukupno **123** rješenja, od čega je **32** rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka, **85** rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa i **6** rješenja o isključenju vozila iz prometa uz obavezno izuzimanje registarskih tablica i saobraćajne dozvole;
- Podneseno je **15** prijedloga za brisanje registrovanih redova vožnje iz registra redova vožnje.

U ovom izvještajnom periodu zaprimljeno je ukupno **106** predstavlki i to: **46** službenih zabilješki policijskih službenika MUP-a Zeničko-dobojskog kantona, **31** predstavlka prijevoznika, **21** pismena predstavlka od ostalih podnosilaca i **8** anonimnih predstavlki, i iste su riješene u rokovima propisanim Zakonom o postupanju sa predstavkama i prijedlozima.

Kantonalni inspektori za cestovni promet u ovom izvještajnom periodu **38** puta su zastupali Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove u prekršajnim postupcima pred općinskim sudovima, po ranije podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka ili izdatim prekršajnim nalozima, za koje je zatraženo sudsko odlučivanje.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2012. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	465		novih pregleda	379
			kontrola izvršenja rješenja	86
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	123	rješenja o zabrani	85
			rješenja o otklanjanju nedostataka	32
			rješenja o isključenju vozila	6
			rješenja o udaljavanju vozača	-
	ZPPP	-		
izdato prekršajnih naloga	243	iznos izrečenih novčanih kazni: 73.800,00 KM		
BROJ NELEGALNIH PRIJEVOZNIKA	69			
BROJ ISKLJUČENIH PRIJEVOZNIKA IZ PROMETA	6			
BROJ UDALJAVANJA VOZAČA IZ VOZILA	-			
BROJ PRIJEDLOGA ZA BRISANJE IZ REGISTRA	15			

Napomena: U nekoliko navrata ova inspekcija pokušala je izvršiti kontrolu izvršenja rješenja kod lica koja ne posjeduju odobrenja za obavljanje javnog vanlijskog prijevoza putnika izdatog od nadežnog općinskog organa. Međutim, navedena lica nisu zatečene u obavljanju javnog vanlinijskog cestovnog prijevoza, što je jedan od problema u radu ove inspekcije.

b) Razlozi koji susenegativnoodrazilinapostojecstanjeuoblastisa prijedlozima za poboljšanje stanja

Svjedoci smo da stanjeuoblasticestovnogprijevozanapodručjukantonanijezadovoljavajuće. Velikbrojlicakoja se nelegalnobavejavnimprijevozom u korelaciji je sa brojem osoba bez zaposlenja. Pored toga, subjekti koji imaju odobrenje za prijevoz za vlastite potrebe (npr. poljoprivredni proizvođači), posežu za pružanjem usluga trećim licima, što takođe predstavlja neloyalnu konkurenciju registrovanim javnim prijevoznicima. Bilo bi dobro kada bi općinske službe, nadležne za izdavanje odobrenja za vršenje prijevoza za vlastite potrebe, dosljednije utvrđivale ispunjenost uvjeta za obavljanje ove vrste javnog prijevoza.

Evidentno je da oblast cestovnog prometa, kao tercijarna privredna djelatnost, ima tendenciju rasta i razvoja. Broj kantonalnih inspektora apsolutno nije dovoljan za učinkovito vršenje inspeksijskog nadzora na području svih 12 općina kantona. Bez povećanja njihovog broja, teško je očekivati značajnije poboljšanje stanja o ovoj oblasti.

Napomene radi, kada je ova privredna djelatnost bila na nižem stupnju razvijenosti u odnosu na današnji, na području 12 općina kantona radilo je 9 inspektora. Danas, dva kantonalna inspektora za cestovni promet, radeći i u dane vikenda, fizički nisu u mogućnosti da spriječe sve negativne

pojave i probleme u ovoj oblasti, te je stoga više nego neophodno obezbijediti potrebne pretpostavke za povećanje broja inspektora.

5. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTE

a) Poduzete aktivnosti

Inspekcijski nadzor u oblasti cesta na području Zeničko-dobojskog kantona vrši jedan kantonalni inspektor.

U periodu 01.01. do 31.12.2012. godine izvršene su ukupno **122** inspekcijske kontrole, i to:

- Izvršene su **64** redovne inspekcijske kontrole,
- Izvršene su **34** inspekcijske kontrole po predstavkama i
- izvršene su **24** kontrole izvršenja rješenja.

Struktura inspekcijskih pregleda prema predmetu pregleda je sljedeća:

- **53** kontrole održavanja i izgradnje javnih cesta,
- **36** kontrola izgradnje objekata u pojasu javnih cesta i
- **33** kontrole izvođenja ostalih radova uz ceste i na cestama.

Prema Programu rada za 2012.godinu planirano je 110 inspekcijskih kontrola, a ostvarene su **122** kontrole.

Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola poduzete su sljedeće mjere:

- Doneseno je **21** rješenje o otklanjanju nedostataka
- Izdata su **4** prekršajna naloga, u ukupnom iznosu izrečenih novčanih kazni od **2.400,00 KM**, a za 1 je zatraženo sudsko odlučivanje.

U izvještajnom periodu zaprimljeno je **55** predstavki, po kojima su izvršene 34 inspekcijske kontrole, a po ostalim predstavkama nije vršena inspekcijska kontrola zbog nenadležnosti, te su proslijeđene na postupanje nadležnom organu.

Kantonalni inspektor za ceste u ovom izvještajnom periodu je **21** puta zastupao Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove u prekršajnim postupcima pred općinskim sudovima, po ranije podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka ili izdatim prekršajnim nalogima, za koje je zatraženo sudsko odlučivanje.

Stanje u oblasti u kojoj nadzor vrši inspekcija za ceste u ovom izvještajnom periodu karakteriše sljedeće:

- nedosljedna primjena Zakona o cestama i podzakonskih propisa kojima je uređena ova oblast prilikom održavanja cesta,
- podnošenje velikog broja zahtjeva za legalizaciju nelegalno izgrađenih i postavljenih objekata i reklamnih natpisa u cestovnom pojasu,
- nezakonito vršenje određenih radnji na javnim cestama i oko njih, od strane raznih subjekata kao i od strane javnih preduzeća,
- nepostojanje dovoljne saradnje sa upraviteljima javnih cesta i subjektima koji vrše nadzor nad izvođenjem radova, koje se ogleda u nepostupanju istih po zahtjevima inspektora za ceste za dostavu podataka bitnih za inspekcijsku kontrolu, kao ni informacija o poduzetim mjerama i aktivnostima, te nevršenju poslova od strane upravitelja javnih cesta, koji su im Zakonom o cestama dati u nadležnost.

S obzirom na činjenicu da je veliki broj kontrolisanih subjekata podnio zahtjeve za legalizaciju bespravno izvedenih radova i uplatio naknadu za korištenje cestovnog zemljišta, u

narednom periodu predstoji pojačana kontrola korištenja cestovnog zemljišta od strane korisnika, od kojih većina ne posjeduje rješenje o privremenom korištenju zemljišta.

Takođe će se kontrolisati izgradnja novih javnih cesta u dijelu koji se odnosi na posjedovanje zakonom propisane dokumentacije koju izvođači moraju posjedovati na gradilištu, kvalitet ugrađenih materijala kao i primjenu propisanih standarda, s obzirom da je uočeno da se od strane subjekata koji vrše stručno-tehnički nadzor vrše veliki propusti prilikom kontrole gradnje objekata, jer isti fizički nisu u mogućnosti izvršiti kvalitetan nadzor zbog velikog broja projekata na kojima vrše nadzor.

Upravitelji javnih cesta kantonalnoj inspekciji za ceste trebaju redovno dostavljati dokumentaciju vezanu za izvođenje radova na redovnom i vanrednom održavanju cesta (Plan redovnog i vanrednog održavanja cesta, Ugovore zaključene sa odabranim izvođačima), što će u narednom periodu poboljšati vršenje inspeksijskog nadzora u ovom segmentu kontrole.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2012. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	122		novih pregleda	98
			kontrola izvršenja rješenja	24
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	21	rješenja o zabrani	-
			rješenja o otklanjanju nedostataka	21
			rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	-		
izdato prekršajnih naloga	4	iznos izrečenih novčanih kazni: 2.400,00 KM		

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

- Kao bitni razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti cesta jesu:
- nedovoljno provođenje mjera zaštite javnih cesta od strane upravitelja javnih cesta (zaštita od prekomjernog opterećenja, zaštita cesta od prekomjerne upotrebe i vršenje mjerenja ukupne mase i osovinskog opterećenja na javnim cestama a zbog nedostatka materijalno-tehničkih sredstava i ljudstva kod upravitelja javnih cesta),
 - kategorizacija postojećih cestovnih pravaca (pojedine ceste ne ispunjavaju minimum uslova da bi se uvrstile u rang određenih cesta, do danas ovoj inspekciji nije dostavljen niti jedan akt ili odluka o kategorizaciji pojedinih javnih cesta od strane općina u skladu sa članom 9. Zakona o cestama pa predlažemo iniciranje problematike prema zakonodavcu Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija koje uređuje oblast nove kategorizacije javnih cesta),
 - izgradnja objekata u cestovnom pojasu kao i priključaka objektima sa lokalnih i regionalnih cesta, bez potrebnih saglasnosti nadležnih organa,
 - nezakonito postavljanje raznih reklamnih i drugih panoa u cestovnom pojasu, (nepostojanje evidencije odnosno saobraćajnih projekata kod upravitelja javnih cesta),

- nezakonito vršenje radova na prosjecanju kolovoza javnih cesta te postavljanje instalacija u trup cesta,
- neprovođenje postojeće zakonske regulative koja reguliše oblast cesta (Zakon o cestama i pravilnici doneseni na osnovu istog),
- nepostojanje projekata, informacionog sistema javnih cesta kao i katastra cesta sa ucrtanim objektima na istima te postojećom signalizacijom, uslijed čega je veoma otežano vršiti inspekcijske kontrole na javnim cestama,
- sporost u rješavanju drugostepenih organa (donošenje rješenja po žalbama), kao i nadležnih sudova (vođenje prekršajnih postupaka).

Prijedlozi i mjere za poboljšanje stanja u oblasti cesta su sljedeće:

- unapređenje saradnje između organa nadležnih za poslove cesta sa inspekcijom za ceste, odnosno razmjena informacija između istih, dostavljanje akata kojima se reguliše oblast cesta nadležnim organima (zaključeni Ugovori sa izvođačima, planovi za redovno i vanredno održavanje cesta, nalozi za hitne intervencije, planovi ulaganja sredstava),
- izdvajanje većih novčanih sredstava za postojeće cestovne pravce (za sanaciju i rekonstrukciju, odnosno investiciono i redovno održavanje regionalnih cesta),
- asfaltiranje dionica javnih cesta sa makadamskim zastorom, kako bi se obezbijedili bolji uslovi odvijanja saobraćaja na istima,
- pojačanje nadzora od strane nadležnih organa nad izvođenjem radova na javnim cestama (naročito nad izvođenjem radova na redovnom održavanju regionalnih cesta kao i vanrednim ulaganjima u iste, te nad izgradnjom novih cesta),
- dosljedna primjena postojećih propisa (Zakona o cestama i donesenih podzakonskih akata-Pravilnika koji regulišu oblast javnih cesta) od strane svih koje na to Zakon obavezuje.

6. KANTONALNA ELEKTROENERGETSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Inspekcijski nadzor u oblasti elektroenergetike na području Zeničko-dobojskog kantona vrši jedan kantonalni inspektor.

Prema Programu za 2012.godinu planirano je 155 inspekcijskih pregleda (111 redovnih inspekcijskih kontrola i kontrola izvršenja rješenja i 44 pregleda-revizija glavnih projekata u postupku dobijanja građevinske dozvole), a ostvareno je ukupno **260** inspekcijskih pregleda, od čega:

- **47** redovnih inspekcijskih kontrola,
- **27** inspekcijskih kontrola po predstavkama,
- **54** kontrole izvršenja rješenja i
- **132** pregleda-revizija glavnih projekata u postupku dobijanja građevinske dozvole i ovjera pregledanih projekata.

Razlika između planiranog i izvršenog broja inspekcijskih kontrola je nastala zbog većeg broja utvrđenih nedostataka prilikom izvršenih inspekcijskih kontrola, pri čemu je donesen veći broj rješenja kojim se nalaže otklanjanje utvrđenih nedostataka, a zbog čega je ostvaren i veći broj kontrola izvršenja rješenja.

U ovom izvještajnom periodu zaprimljeno je **27** predavki kupaca električne energije na kvalitet električne energije i isporučioa iste, na ugrožavanje elektroenergetskih objekata.

Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspekcijskih kontrola poduzete su slijedeće mjere:

- Donesena su kupno **52** rješenja, od čega: **47** rješenja o otklanjanju nedostataka, **4** rješenja o upozorenju i **1** rješenje o zabrani upotrebe EE objekta;
- Izdata su **2** prekršajna naloga u ukupnom iznosu izrečenih novčanih kazni od **2.700,00 KM**, za koje je zatraženo sudsko odlučivanje.

Za **132** pregleda-revizija glavnih projekata u postupku dobijanja građevinske dozvole i ovjeru pregledanih projekata, izdato je **114** izvještaja o usklađenosti glavnih projekata sa zakonima i izvršena ovjera istih, a 18 ih je vraćeno radi usklađivanja sa zakonima i propisima iz oblasti elektroenergetike. Uplaćena taksa za pregled glavnih projekata iznosi **13.560,00 KM**, i ista se ne uplaćuje za ponovne preglede.

Stanje u oblasti elektroenergetike u 2012.godini se nije bitnije promijenilo u odnosu na stanje u prethodnoj godini. Najkritičnija su i dalje elektroenergetska postrojenja naponskog nivoa 0,4 kV i 10 (20) kV. Elektroenergetska oprema se neadekvatno održava, zakonom definisana ispitivanja elektroenergetske opreme i mjere zaštite se ne provode u rokovima definisanim u važećim tehničkim propisima.

Zbog povećanih investicija ED-ZE, izgradnjom novih 10/20/0,4 kV trafo-stanica (krajnjih i prolaznih) i MHE, sa priključnim SN vodovima uključenih u energetska sistem, izgradnjom novih magistralnih vodova, te rekonstrukcijom postojeće NN mreže, kvantitet i kvalitet isporučene energije kupcima je u znatnoj mjeri poboljšana.

Pogonska i tehnička dokumentacija elektroenergetskih objekata je nepotpuna, neažurirana, neusklađena sa zakonima i tehničkim propisima. Izražen je problem građevinskih NN priključaka i NN priključaka za izgrađene objekte bez potrebne dokumentacije. Izmjenom Općih uslova za isporuku električne energije vrši se priključak objekata bez građevinske dozvole, što je u suprotnosti s odredbama Zakona o električnoj energiji (“Sl. novine FBiH”, br. 41/02) i Zakona o elektroenergetskoj inspekciji (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj 13/03).

Neispravnost elektroenergetskih objekata i postrojenja predstavlja opasnost po ljudske živote i materijalna dobra. Obzirom na navedeno i činjenicu da su subjekti kontrole svjesni te opasnosti, ispostavljena Rješenja za otklanjanje utvrđenih nedostataka na elektroenergetskim objektima i postrojenjima se u cjelosti izvršavaju.

Glavni projekti, koji po Zakonu o elektroenergetskoj inspekciji u postupku dobijanja građevinske dozvole podliježu pregledu usklađenosti sa važećim propisima i zakonima iz oblasti elektroenergetike, se zbog neusklađenosti sa istim, vraćaju podnosiocu zahtjeva za pregled radi otklanjanja nedostataka, tako da se pregled istih vrši po dva ili tri puta, a naplaćuje samo jedna taksa za pregled.

U ovom izvještajnom periodu u oblasti elektroenergetike na području Zeničko-dobojskog kantona evidentan je:

- veći broj subjekata koji su izgradnjom objekata (stambenih i poslovnih) ili izvođenjem nedozvoljenih radnji ugrozili NN i VN mrežu, čime su doveli u opasnost ljudske živote i mogućnost nastanka velikih materijalnih šteta,
- nedostatak planova razvoja elektrodistributivne mreže usklađen sa regulacionim planovima općina i Kantona,
- veliki broj subjekata koji su stavljeni u upotrebu, bez upotrebne dozvole, (naročito se ističe problem javne rasvjete u svim općinama kantona),
- kompenzacija reaktivne energije se i dalje ne provodi u skladu sa zakonskom regulativom, što utiče na gubitke električne energije, a time i na ukupan kvalitet elektroenergetskog sistema,

- problem identifikacije kupaca koji pripadaju energetsom području JP EP HZ HB –područje Centar za područje Novog Šehera - TP “Mahala”, koji su evidentirani u bazi kupaca JP EP BiH. Nove kupce na magistralne vodove priključuje JP EP BiH, uz pribavljanje elektroenergetske saglasnosti vlasnika NNM-e (JP EP HZ HB - područje Centar). Zbog nedefinisanih odnosa između dvije navedene distribucije, otežano je vršenje inspekcijskog nadzora i provođenje mjera kantonalnog elektroenergetskog inspektora na navedenom energetsom području. Postupak arbitaže je godinama „u toku”.

U cilju što kvalitetnijeg sprovođenja nadzora u ovom periodu nastavljeno je ažuriranje podataka za stvaranje kvalitetne baze podataka o lokacijama postrojenja i objekata.

Kršenje propisa iz oblasti elektroenergetike je posljedica nepoznavanja zakonske regulative od strane subjekata kod kojih se vrši inspekcijska kontrola, što se ne odnosi na ED-Zenica. Kod ovog subjekta nepoštivanje propisa iz oblasti elektroenergetike posljedica je lošeg planiranja sredstava za održavanje, investicije i ulaganja u opremu i mjerne uređaje.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2012. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	260		redovnih pregleda	47
			pregledi po predstavkama	27
			kontrola izvršenja rješenja	54
			pregleda-revizija gl.projekata u postupku dobijanja građevinske dozvole	132
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	52	rješenja o otklanjanju nedostataka	47
			rješenja o upozorenju	4
			rješenja za isključenje EEO iz EES – stavljanje van upotrebe EEO	1
	izdato prekršajnih naloga	2	iznos izrečenih novčanih kazni: 2.700,00 KM	
	izdato izvještaja o usklađenosti gl.projekata sa zakonima i ovjera pregledanih projekata	114		
povrat projekata radi uskl. sa zakonima i propisima iz oblasti el.	18			
Uplaćena taksa za pregled gl.projekata	13.560,00 KM			

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

- Na stanje u oblasti elektroenergetike negativno se odražava sljedeće:
- Do danas nisu doneseni pravilnici, definisani u završnim odredbama Zakona o elektroenergetskoj inspekciji, zbog čega se pojedine odredbe Zakona o elektroenergetskoj inspekciji ne mogu provoditi (npr. “Pregled opreme koja se uvozi iz drugih zemalja”);

- Član 36. stav 2. alineja 1. Zakona o građenju je u suprotnosti sa tehničkim propisima iz oblasti elektroenergetike. Istim članom su generalizirani svi NN priključci za objekte koji posjeduju odobrenje za građenje;
- Nastan je u oblasti negativno se odražava i nizak nivo propisanih novčanih kazni, kao i nepostojanje sankcija po kantonalnom Zakonu o elektroenergetskoj inspekciji za fizička i pravna lica koja prekršaju ugrožavanja EEO, a koji su definisani Zakonom o električnoj energiji („Službene novine FBiH“, broj 41/02);
- Član 84. stav 1. tačka 4. Zakona o električnoj energiji („Službene novine FBiH“, broj 41/02), kaznena odredba za fizička lica, poziva se na član 67. istog Zakona, u kojem nisu u cjelosti navedene radnje koje su obuhvaćene kaznenom odredbom člana 84. stav 1. tačka 4. Zakona o električnoj energiji.
- Neučestvovanje nadležnog inspektora u radu stručnih komisija i tijela organa uprave koji izdaju dozvole za upotrebu EE objekata i postrojenja, čime se EE objekti i postrojenja dovode u stanje nesigurnosti i neusklađenosti sa materijalnim zakonom, važećim tehničkim propisima i standardima. Direktna posljedica gore navedenog je ljudska i materijalna ugroženost od momenta stavljanja EEO i EE postrojenja u upotrebu do prvog redovnog inspeksijskog pregleda.
- Neusklađenost rada nadležnih općinskih službi, kantonalnih ministarstava i elektrodistributivnih preduzeća u postupku izdavanja urbanističke dozvole na lokaciju, zbog čega dolazi do izgradnje objekata u zaštitnim zonama i do ugrožavanja sigurnosti šireg trafo-područja.

7. KANTONALNA TERMOENERGETSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Inspeksijski nadzor u oblasti termoenergetike na području Zeničko-dobojskog kantona vrši jedan kantonalni inspektor.

Prema Programu rada za 2012. godinu planirano je 136 inspeksijskih pregleda, a ostvareno je ukupno **190** inspeksijskih pregleda, od čega:

- **101** redovni pregled,
- **29** kontrola izvršenja rješenja i
- **60** pregled tehničke-atestne dokumentacije i projekata sa ispitnim protokolima i atestima.

Razlog većeg broja izvršenih inspeksijskih pregleda u odnosu na planirani, je rezultat dobre organizovanosti i pripremljenosti postrojenja od strane vlasnika, te pojačane aktivnosti ove inspekcije i rad u dane vikenda.

Na osnovu utvrđenog stanja poduzete su sljedeće mjere:

- Donesena su ukupno **142** rješenja, od čega **116** rješenja sa odobrenjem za dalji rad, **24** rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka i **2** rješenja sa zabranom rada zbog utvrđenih neispravnosti na postrojenjima,
- Izdato je **9** uvjerenja za novoizgrađene rezervoare i posude pod pritiskom.

U toku izvještajnog perioda pregledano je **1.681** različitih termoenergetskih postrojenja i posude pod pritiskom, od kojih se najveći broj odnosi na pokretne plinske boce, stabilne posude pod pritiskom i termoenergetska postrojenja (parni, vrelovodni i uljni kotlovi, pregrijači pare, izmjenjivači topline i zagrijači vode).

Otvoreno je i formirano **90** „isprava“ za nove tlačne posude, prema Pravilniku za stabilne posude pod pritiskom i važećem standardu iz grupe M.E2.153.

Za izdata rješenja i uvjerenja uplaćeno je **1.860,00 KM** administrativne takse.

Inspekcijski pregledi su vršeni kao redovni periodični pregledi prema tehničkim propisima i pregledi po podnesenim zahtjevima vlasnika-korisnika termoenergetskih postrojenja za inspekcijsku kontrolu i ispitivanje radi utvrđivanja ispravnosti termoenergetskih postrojenja, kojih je u ovom izvještajnom periodu bilo ukupno 35.

Iznavedenih podataka uočava se trend povećanja ukupnog broja pregledanih termoenergetskih postrojenja i posuda pod pritiskom, uz istovremeno smanjenje broja rješenja sa odobrenjem za dalju upotrebu. Razlog za navedeno je uvođenje sve većeg broja licenciranih institucija koje su osposobljene za ispitivanja na tlačnim postrojenjima i ovlaštene za izdavanje ispitnih protokola, čime je uveliko olakšan i skraćen postupak inspekcijskog pregleda postrojenja, pa se iz navedenog razloga i smanjuje potreba za donošenjem rješenja sa odobrenjem za dalju upotrebu od strane ove inspekcije.

U ovom izvještajnom periodu donesena su 2 rješenja o zabrani korištenja postrojenja, a povećan je broj postrojenja sa utvrđenim nedostacima za koja su donesena rješenja za otklanjanje istih, što upućuje na činjenicu da se sve više upotrebljavaju dotrajala postrojenja, koja s vremenom postaju sve opasnija za upotrebu i korištenje, te se kao preventivna mjera za takva postrojenja skraćuje interval redovne kontrole.

Kao zaštitna mjera za takva postrojenja vrši se skraćivanje intervala redovnih pregleda i ispitivanja, s ciljem blagovremenosti i preventivnosti definisanih tehničkim propisima, tvorničkim uputstvima i odgovarajućim Pravilnicima, čime se sprječavaju trajna oštećenja na postrojenjima i eksplozija najtežim posljedicama.

I pored navedenog, dešavaju se eksplozije i požari na plinskim instalacijama zbog propusta i nepoštivanja priloženih uputstava za pravilno i sigurno rukovanje. U manjem procentu se dešavaju navedeni problemi na tlačnim postrojenjima zbog neispravnosti i propuštanja islabog zaptivanja armaturama spojevima, koji su izvan sklop tlačnog postrojenja i do menai nspekcijskog nadzora i kontrole.

Kao i u prethodnoj godini, posebne aktivnosti kantonalne termoenergetske inspekcije u 2012. godini odnosile su se na praćenje realizacije Zaključka Vlade FBiH Br. 488/08, od 15.04.2008. godine, a koji se odnosi na zabranu korištenja plinskih boca za propan-butan starijih od 30 godina. Navedene boce su po Zaključku Vlade FBiH stavljene van funkcije, ali se ne mogu trajno uništiti, jer postojećim materijalnim zakonom nije ograničen vijek upotrebljivosti tlačnog postrojenja, sve dok se može utvrditi njegova tehnička ispravnost. Po istom Zaključku Vlada FBiH je predložila zabranu uvoza plinskih boca starijih od 10 godina. Takva odluka nije primjenjiva, jer Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije nije pokrenulo inicijativu za donošenje propisa na nivou Bosne i Hercegovine o ograničenju uvoza takvih posuda.

Sve prisutniji problem na prostoru Zeničko-dobojskog kantona je ugradnja pokretnih nadzemnih i stabilnih nadzemnih i podzemnih plinskih rezervoara za propan-butan gas, bez prethodno obezbijeđenih urbanističkih saglasnosti, upotrebni dozvola i lokacijskih dozvola. Sa iznesenim problemom upoznati su nadležni organi za protupožarna i eksplozivna sredstva na općinskom i kantonalnom nivou. Navedeni problem je naročito prisutan kod fizičkih lica koja koriste plinske rezervoare i plin za grijanje vlastitih stambenih objekata.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2012. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	190		redovnih pregleda i pregleda po zahtjevima/predstavkama	101
			kontrola izvršenja rješenja	29
			pregled projekata, ispitnih protokola i atesta	60
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	142	rješenja za dalji rad	116
			rješenja sa zabranom rada	2
			rješenja o otklanjanju nedostataka	24
	uvjerenja	9		
broj ukupno pregledanih termoenergetskih postrojenja	1.681			
broj izdatih isprava	90			
uplaćena taksa za izdata rješenja	1.860,00 KM			

b) Razlozi koji su negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti saprijedložim za poboljšanje stanja

Nedostatak zakonske regulative usklađene sa evropskim standardima i propisima negativno utiče i teži za radovojspekciji. Naročite poteškoće zbog navedenog nedostatka, odnose se na uvezena postrojenja iz zemalja evropske unije, popitanju o obaveznoj tehničkoj općedokumentaciji, različitim terminima (rokova) redovnih inspeksijskih pregleda i vrsta pregleda.

Zakon o termoenergetskoj inspekciji („Sl. list RBiH“, broj: 13/94) i pravilnicom koja se primjenjuje u prilikom pregleda i ispitivanja termoenergetskih postrojenja, su iz perioda 90-tih godina ranije, i neprovodivi su na postrojenjima uvezenim iz zemalja evropske unije.

U članu 7. Zakona o termoenergetskoj inspekciji („Službeni list RBiH“, broj: 13/94) je propisano da je uradukomisije za tehnički prijem termoenergetskog postrojenja obaveznoprisuštvonadležnog termoenergetskog inspektora. Navedena zakonska odredba se nepoštuje, što za posljedicu ima često poništavanje izdatih rješenja u upotrebi.

Neusklađenost rada nadležnih općinskih službi, kantonalnih ministarstava i privrednih subjekata u postupku izdavanja urbanističkih dozvola na lokaciju termoenergetskih postrojenja i posuda pod pritiskom, zbog čega dolazi do izgradnje postrojenja u zaštitnim zonama.

U narednom periodu će biti dostavljena inicijativa Ministarstvu finansija, kojom će se predložiti povećanje iznosa kantonalne administrativne takse za izdavanje uvjerenja, rješenja i isprava, kojima se produžava odobrenje za dalju upotrebu postrojenjima (propisana taksa sada iznosi 10,00 KM).

8. KANTONALNA RUDARSKO-GEOLOŠKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Inspeksijski nadzor u rudarsko-geološkoj oblasti na području Zeničko-dobojskog kantona vrši jedan kantonalni inspektor.

Aktivnosti rudarsko-geološkog inspektora u ovom izvještajnom periodu bile su usmjerene na:

- inspeksijski nadzor subjekata koji imaju odobrenje za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa,
- inspeksijski nadzor lokaliteta/pozajmišta nelegalne i neplanske eksploatacije stijenskog materijala.

Pored navedenih aktivnosti, kantonalni rudarsko-geološki inspektor je u ovom izvještajnom periodu:

- izvršio stručne preglede i analize 11 godišnjih izvještaja o stanju zaštite na radu, protivpožarne i higijensko-tehničke zaštite za 2011. godinu subjekata iz nadležnosti rudarsko-geološke inspekcije, sa naglaskom na stanje zaštite na radu po svakom pojedinom subjektu kontrole,
- izvršio kontrolu 15 subjekata koji imaju odobrenje za eksploataciju mineralnih resursa, u dijelu koji se odnosi na obavezu sačinjavanja i dostavljanja godišnjih izvještaja o stanju rezervi mineralnih resursa Ministarstvu za privredu/gospodarstvo Zeničko-dobojskog kantona, sa stanjem 31.12.2011.godine, i dijelu koji se odnosi na stanje rezervi po elaboratima o rezervama na ležištima mineralnih resursa, koji se po kantonalnom Zakonu o istraživanjima i eksploataciji mineralnih resursa izrađuju svakih sedam godina po dobijanju odobrenja za eksploataciju mineralnih resursa.

Inspektor je izvršio **2** uviđaja povodom prijavljene nesreće na poslu, odnosno smrtnog slučaja, prilikom kojih je 1 zaposlenik pretrpio tešku povredu na radu, a u 1 slučaju je utvrđena prirodna smrt zaposlenika na radnom mjestu.

U periodu 01.01. do 31.12.2012.godine izvršena je **121** inspeksijska kontrola, od kojih:

- **40** kontrola subjekata koji imaju odobrenja za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa (31 redovna, 7 po predstavkama i 2 nakon izvršenog uviđaja povodom prijavljene nesreće na poslu, odnosno smrtnog slučaja),
- **28** kontrola izvršenja rješenja i
- **53** inspeksijske kontrole lokaliteta/pozajmišta nelegalne i neplanske eksploatacije stijenskog materijala.

Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspeksijskih kontrola poduzete su sljedeće mjere:

- donesena su **2** rješenja o upozorenju,
- doneseno je **7** rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka,
- doneseno je **10** rješenja o zabrani izvođenja radova (od kojih se **2** rješenja odnose na zabranu rada na lokalitetima/pozajmištima, **3** na zabranu obavljanja djelatnosti fizičkim licima, **2** na zabranu rada subjektu koji posjeduje odobrenje za eksploataciju zbog neizvršenja rješenja inspektora, odnosno nepoštivanja tehničkih propisa upotrebe pokretne drobilice, **1** rješenje o zabrani prerade mineralnog resursa subjektu koji se nalazi u zoni eksploatacije na kamenolomu i **2** rješenja zbog nepoštivanja zakonskih odredbi za izvođenje radova),
- donesena su **3** zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o zabrani izvođenja radova, od kojih su **2** poništena rješenjem Drugostepene komisije Vlade Zeničko-dobojskog kantona,
- izdata su **4** prekršajna naloga u ukupnom iznosu izrečenih novčanih kazni od **2.200,00 KM**, a za **2** prekršajna naloga zatraženo je sudsko odlučivanje,
- nadležnim sudovima podneseno je **6** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Programom rada za 2012. godinu planirano je ukupno **126** inspekcijskih pregleda.

Razlog manjeg broja izvršenih inspekcijskih pregleda u odnosu na planirani su loši vremenski uvjeti, zbog kojih se određeni broj dana u mjesecu februaru nisu vršile kontrole na terenu a u toku mjeseca marta kantonalni rudarsko-geološki inspektor je određen broj dana bio na privremenom prekidu rada zbog bolesti.

Obzirom da se kantonalni zakon o rudarstvu u ovom izvještajnom periodu nalazio u skupštinskoj proceduri, rudarsko-geološki inspektor određeno vrijeme nije imao pravnog osnova za vršenje inspekcijskog nadzora, što je takođe razlog manjeg broja izvršenih inspekcijskih pregleda u odnosu na planirani.

Kantonalni rudarsko-geološki inspektor je u ovom izvještajnom periodu **2** puta zastupao Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove u prekršajnim postupcima pokrenutim pred Općinskim sudovima, po ranije podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka ili izdatim prekršajnim nalogima, za koje je zatraženo sudsko odlučivanje.

U izvještajnom periodu zaprimljene su ukupno **22** predstavke i to: **4** predstavke od općinskih organa, **7** predstavki građana, **5** predstavki preduzeća i **6** predstavki MUP –a PU I Zenica, od kojih je **16** riješeno u rokovima propisanim Zakonom o postupanju sa predstavkama i prijedlozima, **6** je zbog nenadležnosti proslijeđeno stvarno nadležnim organima (od kojih **1** Ministarstvu privrede Zeničko-dobojskog kantona, **3** komunalnoj inspekciji općine Zenica, **1** kantonalnoj vodoprivrednoj inspekciji i **1** predstavka Federalnoj upravi za inspekcijske poslove).

U periodu januar-decembar 2012.godine, naročito su intenzivirane aktivnosti utvrđene Zaključkom Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-34-27393 od 26.10.2011.godine, koje je potrebno provoditi u cilju efikasnijeg rada, a koje su se odnosile na:

- pojačan inspekcijski nadzor u cilju otkrivanja i sankcionisanja subjekata koji obavljaju djelatnosti vađenja kamena i drugih mineralnih sirovina koje su u nadležnosti inspektora, a bez odobrenja Ministarstva za privredu Zeničko-dobojskog kantona;
- pojačan inspekcijski nadzor u cilju otkrivanja i sankcionisanja subjekata koji ponavljaju prekršaje.

Tokom izvještajnog perioda inspektor je provodio aktivnosti na implementaciji softvera „E-inspektor“. U drugoj polovini mjeseca februara 2012.godine, inspektor je počeo vršiti inspekcijske kontrole u softveru „E-inspektor“, a od 13.06.2012.godine kantonalni rudarsko-geološki inspektor je obustavio vršenje inspekcijskih kontrola u softveru „E-inspektor“ (osim okončanja započetih postupaka), zbog prestanka primjene Zakona o istraživanjima i eksploataciji mineralnih resursa, sve dok novi Zakon o geološkim istraživanjima i Zakon o rudarstvu Zeničko-dobojskog kantona, krajem izvještajnog perioda, nisu uneseni u navedeni softver.

Redovne inspekcijske kontrole vrše se kod 18 subjekata, koji imaju odobrenja za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa. Inspekcijskim kontrolama utvrđeno je da jedan broj subjekata radove eksploatacije ne izvodi duži vremenski period, a jedan broj povremeno na kraći vremenski period obustavlja izvođenje radova, te se prema istim u slučaju kršenja propisa poduzimaju mjere i radnje u skladu sa Zakonom.

Na teritoriji Kantona nalazi se oko 25 lokaliteta na kojima se povremeno vrši nelegalne eksploatacija mineralnih resursa (uglavnom krečnjaka, serpentinita i drugog stijenskog materijala), od stane privrednih subjekata i fizičkih lica. Najočitiiji primjeri su: „Trebačko brdo“ i „Crni Vrh“ u općini Tešanj, „Kosova“ u općini Maglaj, „Kamenica“, „Dolac“, „Marići“, „Ravne“, „Polje“ i „Krajnići“ u općini Zavidovići, „Klecala“ i „Kremenac“ u općini Olovo.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2012. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	121		subjekata u nadležnosti	40
			kontrola izvršenja rješenja	28
			kontrola aktivnosti po poznatim lokalitetima	53
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	19	rješenja o zabrani	10
			rješenja o otklanjanju nedostataka	7
			rješenja o upozorenju	2
	ZPPP	6		
	izdato prekršajnih naloga	4	iznos izrečenih novčanih kazni: 2.200,00 KM	
	doneseno zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja	3		

Sve izmjene stanja na lokalitetima/pozajmištima nelegalne i neplanske eksploatacije stijenskog materijala se evidentiraju zapisnikom o inspekcijskoj kontroli, odnosno službenom zabilježkom. Po potrebi, u cilju daljeg procesuiranja, traže se dodatne informacije od strane policijskih službenika MUP-a Zeničko-dobojskog kantona, odjeljenja Kantonalne uprave za šumarstvo i općinskih službi.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kantonalni rudarsko-geološki inspektor je do 13.06.2012.godine vršio nadzor u oblasti rudarstva i geologije po Zakonu o istraživanjima i eksploataciji mineralnih resursa ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 13/00 i 03/08). Navedenog datuma stupio je na snagu Zakon o geološkim istraživanjima Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 8/12). Članom 66. navedenog zakonapropisano je da danom stupanja na snagu zakona prestaje primjena Zakona o istraživanjima i eksploataciji mineralnih resursa. Zakon o rudarstvu Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/12) stupio je na snagu 17.07.2012.godine, a inspektor je počeo sa primjenom istog u mjesecu septembru. Dakle, izvjesno vrijeme u ovom izvještajnom periodu, inspektor nije bio u mogućnosti da djeluje kako u redovnim kontrolama prema subjektima koji posjeduju odobrenja za eksploataciju/istraživanje, tako i prema privrednim društvima koja vrše nelegalnu eksploataciju mineralnih resursa na lokalitetima – pozajmištima stijenskog materijala u pojasu šumskog zemljišta.

Razlog koji se negativno odražava na stanje u ovoj oblasti je povremena nelegalna eksploatacija mineralnih resursa, od strane privrednih društava i fizičkih lica, na pozajmištima stijenskog materijala u pojasu šumskog zemljišta, prema kojima inspektor poduzima zakonom propisane mjere.

Tokom izvještajnog perioda utvrđeno je stagniranje vršenja nelegalne eksploatacije stijenskog materijala u pojasu šuma. Prethodno pomenuto može se posmatrati kao pozitivan uticaj rada inspektora na terenu. Rad inspektora pospješuje pravovremeno obavještanje od strane šumara, kao i firmi na koje finansijski negativno djeluje nelegalna eksploatacija.

**IIb IZVJEŠTAJ SEKTORA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTIMA
POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE, ŠUMARSTVA, VETERINARSTVA,
ZDRAVSTVA, URBANIZMA I EKOLOGIJE**

U sastavu Sektorazainspekcijskinadzoruoblastimapoljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizmaiekologije,nalazise 12 vrstakantonalnihinspekcija.

*Postojeći broj izvršilaca po inspekcijama i broj izvršilaca predviđen *Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove*

Re d. broj	NAZIV INSPEKCIJE	NAZIV RADNOG MJESTA	postojeći broj izvršilaca	prema Pravilniku*
1.	Kantonalna poljoprivredna inspekcija	glavni kantonalni poljoprivredni inspektor	1	1
		kantonalni poljoprivredni inspektor	1	2
2.	Kantonalna vodna inspekcija	glavni kantonalni vodni inspektor	-	1
		kantonalni vodni inspektor	2	3
3.	Kantonalna šumarska inspekcija	kantonalni šumarski inspektor	2	4
4.	Kantonalna lovna inspekcija	kantonalni lovni inspektor	-	1
5.	Kantonalna inspekcija zaštite prirode	kantonalni inspektor zaštite prirode	-	1
6.	Kantonalna inspekcija zaštite okoline	kantonalni inspektor zaštite okoline	3	3
7.	Kantonalna urbanistička inspekcija	glavni kantonalni urbanistički inspektor	-	1
		kantonalni urbanistički inspektor	-	2
8.	Kantonalna građevinska inspekcija	kantonalni građevinski inspektor	1	4
9.	Kantonalna veterinarska inspekcija	glavni kantonalni veterinarski inspektor	1	1
		kantonalni veterinarski inspektor	7	7
10.	Kantonalna zdravstvena inspekcija	kantonalni zdravstveni inspektor	-	1
11.	Kantonalna sanitarna inspekcija	glavni kantonalni sanitarni inspektor	-	1
		kantonalni sanitarni inspektor	1	6
12.	Kantonalna farmaceutska inspekcija	kantonalni farmaceutski inspektor	-	1
UKUPNO:			19	40

Sektorom rukovodi pomoćnik direktora. Od gore navedenih inspekcija predviđeno je da 5 imaju glavnog kantonalnog inspektora (poljoprivredna, vodna, urbanistička, veterinarska i

sanitarna).

Trenutno je popunjen oradnomjesto glavnog kantonalnog poljoprivrednog inspektora i glavnog kantonalnog veterinarskog inspektora.

Ostale navedene inspekcije nemaju glavnog kantonalnog inspektora i nijedan neposredni rukovodilac pomoćni direktora.

1. KANTONALNA POLJOPRIVREDNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Kantonalna poljoprivredna inspekcija ima dva izvršioca, od kojih je jedan glavni kantonalni poljoprivredni inspektor. Programom rada, za period 01.01. do 31.12.2012. godine, planirano je izvršenje 120 inspeksijskih pregleda, a izvršeno ukupno 172 inspeksijskih pregleda, od čega 117 redovnih inspeksijskih kontrola, 12 kontrola po zaprimljenim predstavkama i 43 kontrole izvršene na rješenja.

Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspeksijskih kontrola, doneseno je 35 rješenja, podnesen 1 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka i izdato 49 prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od 11.100,00 KM.

U izvještajnom periodu kantonalna poljoprivredna inspekcija, poslove inspeksijskog nadzora je obavljala na osnovu sljedećih propisa iz oblasti poljoprivrede:

- Zakon o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja („Sl. novine F BiH“, broj: 55/01),
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Sl. novine F BiH“, broj: 52/09),
- Zakon o mineralnim đubrivima („Sl. glasnik BiH“, broj: 46/04),
- Zakon o slatkovodnom ribarstvu („Sl. novine F BiH“, broj: 64/04),
- Zakon o zaštiti bilja od bolesti i štetočina koje ugrožavaju cijelu zemlju („Sl. list R BiH“, broj: 2/92 i 13/94),
- Zakon o mjerama za unapređivanje stočarstva („Sl. novine F BiH“, broj: 23/98) i
- Zakon o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Sl. novine F BiH“, broj: 42/10)

Predmet kontrole poljoprivredne inspekcije bili su:

- promet sjemena i sadnog materijala,
- promet sredstava za zaštitu bilja,
- promet mineralnih đubriva,
- promjena namjene poljoprivrednog zemljišta,
- nomadska ispaša ovaca,
- slatkovodno ribarstvo,
- držanje pčela,
- novčana podrška u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji (federalni poticaj) i
- inspeksijski nadzori po predstavkama i zahtjevima stranaka.

1. Zakon o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja i Zakon o zaštiti bilja od bolesti i štetočina koje ugrožavaju cijelu zemlju

U periodu sezone proljetne i jesenje sjetve u okviru pojačanog nadzora aktivnosti poljoprivredne inspekcije su bile usmjerene na kontrolu ispunjavanja uslova za obavljanje djelatnosti i primjene Zakona i podzakonskih propisa u segmentu:

- prometa sjemena i sadnog materijala i prometa sredstava za zaštitu bilja

Inspekcijski nadzori su izvršeni u poljoprivrednim apotekama, maloprodajnim objektima i ostalim trgovačkim objektima u kojima je u prometu zatečeno sjeme, sadni materijal i sredstva za zaštitu bilja.

Najčešće utvrđene nepravilnosti koje su konstatovane u nadzoru su:

- promet sjemena i sadnog materijala i sredstava za zaštitu bilja vrši se od strane subjekata koji nisu registrovani kod nadležnog suda za tu djelatnost,
- subjekti nadzora nemaju uposlena stručna lica sa odgovarajućom školskom spremom i
- sjeme u prometu porijeklom iz uvoza nije deklarirano od strane uvoznika u BiH.

Po osnovu naprijed navedenog poljoprivredna inspekcija je donijela 18 rješenja, od kojih 11 pravnim i 7 fizičkim licima, izdala 7 prekršajnih naloga (5 fizičkim, 1 pravnom i 1 odgovornom licu).

2. Zakon o mineralnim đubrivima

Po ovom Zakonu inspekcijski nadzor se vršio u oblasti prometa mineralnih đubriva u skladu sa Pravilnikom o uslovima za stavljanje u promet, kvalitetu i kontroli kvaliteta mineralnih đubriva, te skladištenju i rukovanju mineralnim đubrivom.

Najčešće utvrđene nepravilnosti koje su konstatovane u nadzoru su:

- mineralna đubriva u prometu nisu u originalnom pakovanju i
- mineralna đubriva nisu uskladištena na propisan način; drže se na otvorenom i izložena su uticajima iz atmosfere (doneseno 5 rješenja o zabrani).

3. Zakon o poljoprivrednom zemljištu

Aktivnosti po osnovu ovog Zakona su se uglavnom svodile na kontrolu odredaba koje se odnose na promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta-plaćanja naknada za isto i nomadske ispaše stoke. Utvrđeno je da se poljoprivredno zemljište koristi u nepoljoprivredne svrhe prije pribavljanja poljoprivredne saglasnosti nadležnog kantonalnog ministarstva, a da držaoci stoke vrše ispašu na poljoprivrednom zemljištu vlasništvo drugih lica sa kojima nemaju zaključen ugovor o zakupu tog zemljišta.

Na osnovu naprijed navedenog kantonalna poljoprivredna inspekcija je donijela 7 rješenja o otklanjanju nedostataka i izdala 5 prekršajnih naloga.

4. Zakon o slatkovodnom ribarstvu

Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti uglavnom se svodio na kontrolu izvršenja rješenja kod 7 korisnika ribolovne zone (USRD "Jelah" Tešanj, UGSR "Kulina" Doboju Jug, USR "Blinker" Kalošević Tešanj, SRD "Bistro" Kakanj, SRD "Visoko" Visoko, UGSR „Škobaļj“ Žabljak-Usora i UGSR „Vareš“ Vareš) Kod svih subjekata kontrole utvrđeno je da je postupljeno po rješenju-izmirene obaveze prema SRSFBiH po osnovu izdatih dozvola i dostavljena lista izdatih dozvola sa osnovnim podacima o ribiču. Po istom zakonu, utvrđeno je kršenje odredaba koje se odnose na zaštitu ribljeg fonda-obavljanje ribolova od strane fizičkih lica bez ribolovne dozvole korisnika ribolovne zone i obavljanje ribolova nedozvoljenim sredstvima i alatima. Po tom osnovu kantonalna poljoprivredna inspekcija je izdavala prekršajne naloge, dok je u jednom slučaju zbog ponavljanja istog prekršaja podnesen zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

5. Zakon o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju

U saradnji sa Ministarstvom za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona, a u skladu sa naprijed navedenim Zakonom, aktivnosti su se najviše odnosile na inspekcijske kontrole na licu mjesta potencijalnih korisnika (metodom slučajnog uzorka) za ostvarenje prava na federalni novčani poticaj u animalnoj proizvodnji-tov junadi. Utvrđeno je da je proizvodnja zasnovana u skladu sa Pravilnikom.

6. Zakon o mjerama za unapređivanje stočarstva

Aktivnosti po osnovu ovog Zakona su se svodile na kontrolu odredaba koje se odnose na obaveze držaoca pčela. Inspekcijskim nadzorom utvrđeno je da ispred pčelinjaka-košnica nije postavljena odgovarajuća ograda kako se traži Zakonom, tako da pčele smetaju drugim licima (donesena 3 rješenja o otklanjanju nedostataka; u kontroli izvršenja rješenja utvrđeno da je postupljeno po rješenju).

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2012. godine

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	172		novih pregleda	129
			kontrola izvršenja rješenja	43
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	35	rješenja o zabrani	21
			rješenja o otklanjanju nedostataka	12
			rješenja o upozorenju	2
	ZPPP	1		
	izdato prekršajnih naloga	49	iznos izrečenih novčanih kazni: 11.100,00 KM	

U ovom izvještajnom periodu, zaprimljeno je ukupno 59 predstavki, a po svakoj je postupljeno u skladu sa Zakonom o postupanju sa predstavkama i prijedlozima. Kantonalni poljoprivredni inspektori su prisustvovali na 14 usmenih pretresana općinskih sudovima, usvojuju predstavnika ovlaštenog organa.

Po osnovu Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona izdata su 3 prekršajna naloga fizičkim licima, sa ukupnim iznosom izrečene novčane kazne od 900,00 KM, zbog ne postupanja po rješenju (3 prekršajna naloga plaćena).

b) Razlozi koji su negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti saprijedlozimazapoboljšanje stanja

Vezano za provedbu Zakona o zaštiti biljaka i životinja koji ugrožavaju cijelu zemlju („Sl. list SFRJ“, broj: 74/89), koji se, u skladu sa članom IX 5. Ustava F BiH, primijenjuje kao federalni propis, potrebno je naglasiti, pošto su kazne izražene u dinarima, da se po konstatovanim prekršajima rješenjima nalažu mjere za otklanjanje nedostataka.

Potrebno je da Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva ubrza procedure donošenja i usvajanja novih zakona: Zakon o stočarstvu, Zakon o zaštiti bilja, Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima, Zakon o mineralnim đubrivima i podzakonskih propisa.

Za prevazilaženje negativnog stanja u oblasti prometa sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja, inspektori će podnositi zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka, u slučajevima ponavljanja prekršaja od strane fizičkih lica, iz razloga što sud može izreći veću sankciju, čime se postiže svrha kažnjavanja, a u cilju sprječavanja vršenja prekršajnih radnji.

Potrebno je napomenuti da Zakon o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 55/01) nema propisanu prekršajnu

odgovornost za nepostupanje po rješenju inspektora. Ovaj problem je riješen donošenjem Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/11), kojim je propisana prekršajna odgovornost i za fizičko lice, za nepostupanje po rješenju inspektora.

Po osnovu Zakona o poljoprivrednom zemljištu, nastaviti će se aktivnosti na kontroli odredaba koje tretiraju pitanja nomađenja stoke na poljoprivrednom zemljištu. Ostvarena je zadovoljavajuća saradnja sa policijskim upravama i stanicama Ministarstva unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona vezano za navedene poslove. Neposredan inspekcijski nadzor se vrši u posebnim situacijama – kad službenici MUP-a nisu u mogućnosti da sami, na osnovu činjenica utvrđenih na licu mjesta, sačine službene zabilješke, koje će se moći upotrijebiti kao dokaz o prekršaju.

Sankcionisanja prekršitelja putem izdavanja prekršajnih naloga i njihovih obaveza po izdatom nalogu, općenito utiče i na poboljšanje stanja u ovoj oblasti.

2. KANTONALNA VODNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

U periodu 01.01. do 31.12.2012. godine, inspekcijski nadzor u ovoj oblasti vršila su dva kantonalna vodna inspektora. Programom rada za 2012. godinu, planirano je izvršenje 300 inspekcijskih pregleda, a izvršeno ukupno **310** inspekcijskih pregleda, od čega: **231** redovna inspekcijska kontrola, **48** postupanja po predstavkama i **31** kontrola izvršenja rješenja. Zbog utvrđenih nepravilnosti pri liko inspekcijskih kontrola, donesena su **33** rješenja i izdato **10** prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **3.700,00 KM**.

Struktura inspekcijskih pregleda prema predmetu pregleda je sljedeća: korištenje voda (106 pregleda), zaštita voda (71 pregled), zaštita od voda (28 pregleda), vađenje materijala iz vodotoka (34 pregleda), javno vodno dobro (29 pregleda), posebne vodne naknade (28 pregleda) i izgradnja objekata (14 pregleda). Kao što se iz navedenih numeričkih podataka vidi, najveći broj inspekcijskih pregleda izvršeno je u segmentima korištenja voda i zaštite voda. Najveći broj izvršenih inspekcijskih pregleda su redovne inspekcijske kontrole, dok je broj postupanja po predstavkama, odnosno broj zaprimljenih predstava manji nego u odnosu na prošle godine.

U periodu od 14.05. do 18.05.2012. godine, inspekcijski pregledi vršeni su i u poslijepodnevni satima, odnosno radom u drugoj smjeni, sa prioritonom kontrola aktivnosti „u“ i „oko“ vodotoka II kategorije (vađenje materijala).

Zajedničke inspekcijske kontrole, na području Zeničko-dobojskog kantona, sa federalnom vodoprivrednom inspekcijom izvršene su u mjesecu februaru, junu, augustu, septembru i novembru.

Kantonalni vodni inspektor prisustvovao je jednom usmenom pretresu, u svojstvu predstavnika ovlaštenog organa, na Općinskom sudu u Tešnju.

U izvještajnom periodu doneseno je 8 drugostepenih rješenja, a po žalbi na rješenja općinske vodne inspekcije (općine Zavidovići).

Za Međunarodni dan voda, dana 22.03.2012. godine kantonalni vodni inspektori su prisustvovali seminaru na temu „Značaj vode za sigurnost hrane“ u organizaciji Centra za zdravstvenu ekologiju Kantonalnog zavoda za javno zdravstvo Zenica.

Stanje u periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine u oblasti u kojoj nadzor vrši kantonalna vodna inspekcija karakteriše sljedeće:

- U ovom izvještajnom periodu, najviše inspeksijskih kontrola izvršeno je u segmentu **korištenja voda**, zbog činjenice da je vršena dodatna kontrola korištenja voda kod koncesionara za 2011.godinu, a što se tiče ostalih aspekata stanja u segmentu korištenja voda može se kazati da stanje nije bitnije promjenjeno u odnosu na ranije izvještajne periode. Nužno je naglasiti da još uvijek sve općine Kantona nisu formirale općinske vodne inspekcije (Breza, Olovo, Žepče), zbog čega još uvijek, pristižu pismene predstavke građana iz navedenih općina.
- U segmentu **zaštite voda – ispuštanje otpadnih voda**, u izvještajnom periodu bitno je naglasiti da su kantonalnoj vodnoj inspekciji prijavljene četiri incidentne situacije (17.08.2012. godine – pomor riba u r.Bosni kod Visokog, 23.08.2012. godine – pomor riba u r.Usori kod Kaloševića i Jelaha, 16.-18.09.2012. godine ispuštanje otpadnih voda u r.Bosnu nizvodno od Arcelor Mittala u Zenici, 25.09.2012. godine pomor riba u r.Kočevi.). U svim situacijama obaviješten je glavni federalni vodoprivredni inspektor, a u slučaju pomora riba na r.Kočevi, kao vodotoku II ktg, po uputama predstavnika Laboratorije za vode Agencije za vodno područje rijeke Save Sarajevo uzeti samo uzorci vode, oko potencijalnog izvora zagađenja (ispust lokalne kanalizacije za „Obrenovice“) i isti dan predati u Ured u Zenici AVP Sava Sarajevo na ispitivanje.
- U izvještajnom periodu značajan broj inspeksijskih pregleda je obavljen i u segmentu **zaštite od štetnog djelovanja voda**, te u tom smislu treba naglasiti povodom donošenja KOP-a da u navedenu plansku dokumentaciju treba uobziriti i vodotoke II kategorije na kojim su se dešavale poplavne situacije (r. Stupčanice i r.Bioštica, r.Kočeva –Kozarci, Sebujska rijeka i Babina rijeka – Babino, r.Bistrica-Bistričak, r.Ribnica-D.Kakanj, r.Trstionica-Haljinići, r.Liješnica-Maglaj, r.Tešanjka-Bukve)

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2012. godine

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	310		novih pregleda	179
			kontrola izvršenja rješenja	31
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	33	rješenja o zabrani	7
			rješenja o otklanjanju nedostataka	17
			rješenja o upozorenju	9
	ZPPP	-		
	izdato prekršajnih naloga	10	iznos izrečenih novčanih kazni: 3.700,00 KM	

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao što je navedeno i u izvještajima za ranije periode, obzirom da navedeni razlozi nisu otklonjeni, kao bitni faktori, koji su negativno uticali na stanje u oblasti vodoprivrede ponovo se kao najznačajni navode:

- U pojedinim općinama na području Kantona do sada nisu formirane općinske vodne inspekcije, iako su o toj obavezi više puta obavješteni načelnici svih općina na području Kantona.
- Adekvatna tehnička opremljenost vodne inspekcije, kao što je adekvatno terensko vozilo i priručna oprema za uzorkovanje u akcidentnim situacijama.

Otklanjanje naprijed navedenih nedostataka smatramo bitnim uvjetima za poboljšanje stanja u oblasti vodoprivrede.

3. KANTONALNA ŠUMARSKA INSPEKCIJA

a) *Poduzete aktivnosti*

Kantonalna šumarska inspekcija ima dva izvršioca, koji su u periodu 01.01. do 31.12.2012. godine izvršili ukupno **307** inspekcijskih pregleda, od čega je izvršeno **278** redovnih inspekcijskih pregleda, **17** pregleda po zaprimljenim predstavkama, te **12** pregleda s ciljem kontrole izvršenja rješenja. Programom rada za 2012. godinu planirano je izvršenje 262 inspekcijska pregleda. Inspekcijske pregledi vršeni su kod JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, Kantonalne uprave za šumarstvo i drugih pravnih i fizičkih lica, uprivatnim državnim šumama, te kod vlasnika pilana.

Obzirom da nije donesen novi Zakon o šumama, te da je, u skladu sa presudom Ustavnog suda, dana 06.12.2011. godine prestala primijena Uredbe o šumama, nastao je „pravni vakum“ u oblasti šumarstva, zbog čega kantonalni šumarski inspektori u ovom periodu nisu bili u mogućnosti donositi upravne i kaznene mjere, po ovom osnovu. U cilju sprječavanja nezakonitih radnji u ovoj oblasti, kantonalna šumarska inspekcija redovno vrši inspekcijske kontrole i pratitanje naterenu, tepismeno evidentirano i utvrđeno činjenično stanje. Uistom cilju, inteziviranajesaradnjasaKantonalnom upravom za šumarstvo i pripadnicima Ministarstva unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona.

Zbog nedostataka, utvrđenih prilikom inspekcijskih kontrola, po osnovu Zakona o uvjetima i načinu obavljanja djelatnosti rezanja drveta („Službene novine FBiH“, broj: 27/97 i 25/06), donesena su **2** rješenja o otklanjanju nedostataka i izdato **12** prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečene novčane kazne od **15.000,00 KM**, a zbog utvrđenih nedostataka, po osnovu Zakona o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja („Službene novine FBiH“, broj: 71/05 i 08/10), donesena su **2** rješenja o otklanjanju nedostataka.

Najveći broj pregleda izvršen je u redovnim, odnosno planiranim kontrolama, vodeći računa o vremenskim uslovima i sezonskom obavljanju poslova, koje je karakteristično za oblast šumarstva. Struktura pregleda prema segmentu kontrole je slijedeća: zaštita šuma (67 pregleda), rezanje drveta-pilana (45 pregleda), promet drvetom (69 pregleda), iskorištavanje šuma (50 pregleda), doznake i projektne dokumentacija (23 pregleda), vođenje evidencija (19 pregleda), te šumsko-uzgojni radovi (34 pregleda).

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2012. godine

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	307		novih pregleda	295
			kontrola izvršenja rješenja	12
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	4	rješenja o zabrani	-
			rješenja o otklanjanju nedostataka	4
			rješenja o upozorenju	-

	ZPPP	-	
	izdato prekršajnih naloga	12	iznos izrečenih novčanih kazni: 15.000,00 KM

U ovom izvještajnom periodu, zaprimljeno je ukupno 25 predstavlki, a po svakoj je postupljeno u skladu sa Zakonom o postupanju sa predstavkama i prijedlozima. Kantonalni šumarski inspektori su prisustvovali na 17 usmenih pretresa na općinskim sudovima, u svojstvu predstavnika ovlaštenog organa.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Jedan od bitnih razloga, koji je u izvještajnom periodu negativno uticao na stanje u oblasti šumarstva je “pravni vakum”, odnosno nedonošenje novog Zakona o šumama. Dana 27.11.2009. godine prestao je da važi Zakon o šumama, te je donesena Uredba o šumama, koja se trebala primjenjivati do donošenja novog Zakona. U skladu sa presudom Ustavnog suda, objavljenoj u Službenim novinama Federacije BiH, broj: 34/11, od 06.06.2011. godine, dana 06.12.2011. godine prestala je primijena Uredbe o šumama.

Stanje u oblasti dobrim dijelom se može poboljšati donošenjem novog Zakona o šumama, efikasnijim radom Kantonalne uprave za šumarstvo, te koordiniranim djelovanjem svih institucija i subjekata, koji su na bilo koji način vezani za ovu oblast (Ministarstvo unutrašnjih poslova, Kantonalna uprava za šumarstvo, JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, inspeksijski organi, sudstvo, tužilaštvo i dr.).

4. KANTONALNA LOVNA INSPEKCIJA

U toku izvještajnog perioda tekuće godine, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca, a njeno postojanje je propisano federalnim Zakonom o lovstvu.

5. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA ZAŠTITU PRIRODE

U toku izvještajnog perioda tekuće godine, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca, a njeno postojanje je propisano federalnim Zakonom o zaštiti prirode.

6. KANTONALNA INSPEKCIJA ZAŠTITE OKOLINE

a) Poduzete aktivnosti

U periodu 01.01. do 31.12.2012. godine, inspeksijski nadzor u oblasti zaštite okoline vršila su tri kantonalna inspektora, od kojih je jedan počeo sa radom 20.02.2012. godine. Programom rada za 2012. godinu, planirano je izvršenje 260 inspeksijskih pregleda, a izvršena ukupno **383** inspeksijska pregled, od čega: **260** redovnih inspeksijskih kontrola, **39** inspeksijskih kontrola po zaprimljenim predstavkama i **84** kontrole izvršenja rješenja. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspeksijskih kontrola, donesena su **124** rješenja i izdato **20** prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **14.000,00 KM**.

Razlog većeg broja izvršenih inspekcijskih kontrola u odnosu na planirani je povećanje broja izvršioca u mjesecu februaru, za kojeg nisu planirane inspekcijske kontrole, obzirom da je Program rada za 2012. godinu sačinjen prema broju izvršioca koji je bio u vrijeme izrade godišnjeg Programa rada.

Inspekcijski nadzor u oblasti zaštite okoliša kompleksan je nadzor, koji podrazumijeva kontrole kod većeg broja pravnih i fizičkih lica, imao je pogona i postrojenja različitih industrija. Osim toga, inspekcijski nadzor obuhvata i različite negativne uticaje na osnovne segmente okoliša (izuzimajući segment zagađivanja voda). Shodno tome, kao najbitnije kontrole kantonalne inspekcije zaštite okoliša možemo izdvojiti sljedeće:

- Kontrole dozvola (okolinske dozvole, dozvole za upravljanje otpadom) i drugih okolinskih akata (procjene uticaja zahvata na okoliš, studije uticaja, elaborati o zaštiti okoliša), kao i kontrole poduzimanja različitih mjera, aktivnosti i radnji propisanih izdatim dozvolama, te ispunjavanje različitih zahtjeva i uvjeta utvrđenih dozvolama i propisima.
- Kontrole pribavljanja drugih akata i provođenja obaveza iz istih, a u cilju ispunjavanja uvjeta propisanih okolinskim zakonima (planovi aktivnosti, planovi prilagođavanja, planovi upravljanja otpadom, različite evidencije, ugovori o prenosu obaveza upravljanja otpadom i slično).
- Kontrole zagađivanja okoliša uskladištenim, tretiranim i odloženim otpadom, a u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom i provedbenim aktima koji regulišu ovu oblast. Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti podrazumijeva kontrole upravljanja otpadom kod subjekata koji posjeduju pogone i lokacije za upravljanje otpadom (skladištenje sekundarnih sirovina, reciklaža otpada, gradske deponije otpada i drugo), kao i kontrole upravljanja otpadom u svim proizvodnim pogonima i postrojenjima
- Posebno su pojačane kontrole upravljanja organskim otpadom animalnog porijekla i odlaganja istog, a iz razloga većeg broja subjekata koji se bave djelatnošću koja kao nus-produkt ima ovu vrstu otpada, kao i zbog neriješenog pitanja konačnog zbrinjavanja otpada animalnog porijekla na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine.
- Kontrole zagađivanja zraka iz pogona i lokacija različitih industrija i djelatnosti, a posebno kontrole postrojenja za sagorijevanje, koji su instalirani ili kao sastavni dijelovi različitih pogona ili kao samostalni pogoni, sa posebnim akcentom na postrojenja koja koriste čvrsta fosilna goriva (ugalj). Ove kontrole vršene su u skladu sa Zakonom o zaštiti zraka i provedbenim aktima koji regulišu ovu oblast, a intenzivirane su u zimskom periodu, odnosno u periodu pojačanog spaljivanja goriva.
- Kontrole monitoringa, mjerenja i prekoračenja propisanih graničnih vrijednosti po pojedinačnim parametrima za različite polutante i to uglavnom za zrak kao recipijent.
- Kontrole obaveznog izvještavanja i obavještavanja propisanih okolinskim propisima i dozvolama.
- Kontrole ostalih negativnih uticaja pogona, postrojenja ili aktivnosti na sve segmente okoliša izuzev za vode, obzirom da zagađivanje voda nije tretirano okolinskim propisima.

U izvještajnom periodu naročito su intenzivirane aktivnosti utvrđene Zaključkom Vlade Zeničko-dobojskog kantona, a broj: 02-34-27399/11 od 26.10.2011. godine, koje je potrebno provoditi u cilju efikasnijeg rada ove inspekcije, a koje su se odnosile na pojačan nadzor u cilju otkrivanja i sankcionisanja subjekata koji obavljaju djelatnost gdje postoji povećan rizik za negativan uticaj na okoliš, kao i pojačan nadzor subjekata koji ponavljaju prekršaje.

Uočena kršenja propisa bila su iz sljedećih razloga: neadekvatno i nepropisno odlaganje otpada izvršeno od strane pravnih i fizičkih lica, upravljanje otpadom na okolinski neprihvatljiv način, rad ili izgradnja pogona i postrojenja, odnosno obavljanje aktivnosti koja ugrožava okoliš bez pribavljene okolinske dozvole ili suprotno dozvoli, izostanak monitoringa i prekoračenje

maksimalno dozvoljenih koncentracija emisija polutanata, nedostavljanje izvještaja o mjerenjima u propisanom roku, nepotpuno poduzimanje mjera i aktivnosti propisanih dozvolama i zakonima i drugo. U cilju otklanjanja utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti od strane ove inspekcije su poduzimane upravne mjere: donošenje rješenja o otklanjanju nedostataka i upozorenja, kao i kaznene mjere-prekršajni nalozi. Poduzimane su i druge mjere, kao što je pojačan nadzor u onoj vrsti objekata za koju je utvrđeno kršenje propisa, kao i preventivne mjere u cilju sprječavanja nezakonitih radnji.

Kao bitan segment u radu ove inspekcije, potrebno je istaknuti i dobru saradnju sa kantonalnim Ministarstvom za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša. Zahvaljujući ovoj saradnji neki od razloga koji su ranije negativno uticali na ovu oblast su otklonjeni.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2012. godine

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	383		novih pregleda	299
			kontrola izvršenja rješenja	84
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	124	rješenja o zabrani	1
			rješenja o otklanjanju nedostataka	103
			rješenja o upozorenju	20
	ZPPP	-		
	izdato prekršajnih naloga	20	iznos izrečenih novčanih kazni: 14.000,00 KM	

Kantonalni inspektori zaštite okoline prisustvovali su na šest usmenih pretresa na općinskim sudovima, u svojstvu predstavnika ovlaštenog organa.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Razlozi koji su negativno uticali na postojeće stanje u oblasti zaštite okoliša:

- Neriješeno pitanje uklanjanja otpada animalnog porijekla (otpad iz klaonica, objekata za preradu mesa i sl.) je konstantan problem koji traje duži niz godina. Imaoci pogona i postrojenja (operatori), kod kojih se u proizvodnom postupku izdvaja animalni otpad nemaju mogućnost adekvatnog zbrinjavanja istog, zbog nepostojanja spalionice organskog otpada, niti specijalizovane deponije. Takvi operatori posjeduju okolinske dozvole, međutim kako nije bilo mogućnosti da se u istima precizno definiše konačno zbrinjavanje otpada, kantonalna inspekcija zaštite okoliša vrši pojačan nadzor u navedenim pogonima u cilju okolinski prihvatljive dispozicije animalnog otpada.
- I dalje je istaknut problem gradskih deponija komunalnog otpada. Sva gradska odlagališta otpada imaju karakter „divljih deponija“, obzirom da su uglavnom ista formirana bez bilo kakvih dozvola i saglasnosti. Međutim, zatvaranje gradskih deponija (kojih je trenutno 9 napodručju Kantona) je dugotrajan i zahtjevan postupak, naročito u finansijskom smislu. Samo zatvaranje nesanitarnih deponija je jedan od ciljeva Plana upravljanja otpadom Zeničko-

dobojskog kantona, čija realizacija ni u čemu ne ovisi od kantonalne inspekcije zaštite okoliša (obzirom da postupak zatvaranja deponija vodi resorno Ministarstvo), ali umnogome utiče otežavajuće na rad ove inspekcije.

- Izostanak donošenja dijela provedbenih akata, a koji su trebali biti doneseni na osnovu okolinskih propisa i to uglavnom od strane resornog federalnog ministarstva. Primjer je izostanak zakonskog regulisanja transporta otpada i slično. Osim toga, jedan dio donesenih provedbenih propisa zbog zahtjeva u istima koji trenutno nisu ispunjeni na prostoru F BiH je u praksi neprovođiv (Pravilnik o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom).
- Nedovoljna educiranost subjekata kontrole o obavezama iz oblasti zaštite okoliša, zbog čega su na primjer česte pojave izostanka monitoringa ili dostave izvještaja o izvršenim mjerenjima.
- Važeći kantonalni propis – Pravilnik o pogonima i postrojenjima koji ne mogu biti izgrađeni i pušteni u rad bez okolinske dozvole je neophodno izmijeniti zbog preciznijeg definiranja operatora na koji se isti odnosi, kao i postupka i načina pribavljanja dozvole i produženja roka važenja isteklih dozvola.

Prijedlozi za poboljšanje stanja:

U cilju poboljšanja stanja u oblasti, potrebno je poduzeti odgovarajuće aktivnosti na otklanjanju naprijed navedenih razloga, koji negativno utiču na stanje u oblasti zaštite okoliša.

7. KANTONALNA URBANISTIČKA INSPEKCIJA

U toku izvještajnog perioda tekuće godine, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

8. KANTONALNA GRAĐEVINSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Kantonalna građevinska inspekcija ima jednog izvršioca, koji je u periodu 01.01. do 31.12.2012. godine, izvršio ukupno **127** inspeksijskih pregleda, od čega **63** redovne inspeksijske kontrole, **15** kontrola po zaprimljenim predstavkama i **49** kontrola izvršenja rješenja. Programom rada za 2012. godinu planirano je izvršenje 130 inspeksijskih pregleda. Kantonalni građevinski inspektor je, u toku izvještajnog perioda tri mjeseca (januar, februara i avgust) bio odsutan sa posla zbog bolovanja, što je razlog manjeg broja izvršenih inspeksijskih pregleda u odnosu na planirani. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspeksijskih kontrola, donesena su **32** rješenja i izdata **23** prekršajna naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od **4.300,00 KM**.

U toku 2012.godine, u vršenju inspeksijskog nadzora u oblasti građenja poduzete su sljedeće aktivnosti:

- redovne kontrole već izgrađenih građevina i građevina u izgradnji (u sklopu vršenja redovnih kontrola u izvještajnom periodu su izvršene i kontrole po izjavama/obavijestima privrednih društava za ispunjavanje tehničkih uslova za obavljanje djelatnosti, a po odredbama Zakona o građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 1/05, 2/08, 15/09 i 13/11),
- kontrole po izdatim aktima Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona (rješenja o urbanističkoj saglasnosti, odobrenju za građenje, odobrenju za upotrebu građevine, kao i rješenja o odbijanju zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti),
- kontrole učesnika u građenju,

- kontrole izvršenja rješenja izdatih od strane ovog inspektora koja su u izvještajnom periodu postala izvršna i
- kontrole po prijavama/zahtjevima stranaka.

Kantonalna građevinska inspekcija vrši inspekcijski nadzor nad objektima raznih vrsta djelatnosti i kapaciteta, a za koje Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona izdaje građevinska akta. Broj kontrola u pojedinim općinama zavisio je od razvijenosti općine, tj. od broja subjekata koji su iz nadležnosti ove inspekcije.

U ovom izvještajnom periodu, kao i u ranijim periodima, prekršaji po Zakonu o građenju, utvrđeni prilikom inspekcijskih kontrola su izvršeno građenje objekta bez odobrenja za građenje, upotreba objekta bez odobrenja za upotrebu, kao i nepotpuna dokumentacija na gradilištu.

U slučajevima gdje bi, po mišljenju ove inspekcije, moglo doći do kršenja odredbi Zakona o građenju (objekat posjeduje odobrenje za građenje, a još nije otpočeo sa izvođenjem radova, za objekat izdata samo urbanistička saglasnost, a izvršene pripreme za građenje i građenje izvršeno, a nije izdato odobrenje za upotrebu), kantonalna građevinska inspekcija je djelovala preventivno donošenjem 8 rješenja o upozorenju na poštivanje odredbi Zakona o građenju.

Preventivno djelovanje ove inspekcije, takođe se ogleda u tome da inspektor sve učesnike u građenju upozna sa odredbama Zakona o građenju, kao što je obaveza izvođača da na gradilištu obezbijedi svu potrebnu dokumentaciju, da u zakonskom roku prijavi početak građenja, kao i da animira sve učesnike u građenju da se pridržavaju odredbi Zakona o građenju.

Potrebno je naglasiti da je u izvještajnom periodu, prilikom izvršenih 49 kontrola izvršenja rješenja, donesenih od strane ovog inspektora, utvrđeno da je 48 rješenja izvršeno, poštuju se nalozi iz izdatih rješenja ili je rješavanje u toku, a jedno rješenje nije izvršeno, zbog čega su poduzete zakonom propisane mjere.

Zakonom o izmjeni Zakona o građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/11) produžen je rok za legalizaciju bespravno izgrađenih građevina do 31.07.2013.godine, tako da se od strane ove inspekcije primjenjuju odredbe navedenog Zakona, vezane za legalizaciju objekata.

Ukupan broj zaprimljenih zahtjeva/predstavki u izvještajnom periodu je 43, od kojih je 14 iz nadležnosti ove inspekcije, po kojima je izvršen inspekcijski nadzor, poduzete zakonom propisane mjere i o tome obaviješteni podnosioci. Po jednom zahtjevu je, takođe izvršen inspekcijski nadzor, te je utvrđeno da isti nije u nadležnosti kantonalne građevinske inspekcije. Sve predstavke iz nadležnosti drugih organa su u zakonskom roku proslijeđene nadležnim organima na dalje postupanje i o tome obaviješteni podnosioci.

Tabelarni prikaz rezultatarada 01.01. – 31.12.2012. godine

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	127		novih pregleda	78
			kontrola izvršenja rješenja	49
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	32	rješenja o uklanjanju objekta	-
			rješenja o obustavi upotrebe objekta	13
			rješenja o obustavi građenja	-
			rješenja o otklanjanju nepravilnosti	2

			rješenje za legalizaciju	9
			rješenja o upozorenju	8
	ZPPP	-		
	izdato prekršajnih naloga	23	iznos izrečenih novčanih kazni: 4.300,00 KM	

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Osnovni razlog koji negativno utiče na stanje u ovoj oblasti, po mišljenju ove inspekcije, su duge i skupe procedure dobivanja odobrenja za građenje, kao i potrebnih akata za pribavljanje odobrenja za građenje, kao što su: okolinska dozvola, prethodna vodna saglasnost, vodna saglasnost, vodna dozvola, pretvaranje poljoprivrednog u građevinsko zemljište, PTT saglasnost, elektroenergetska saglasnost i ostale saglasnosti, zavisno od vrste djelatnosti, a koje su u nadležnosti raznih općinskih, kantonalnih i federalnih organa.

Stupanje na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 2/08) i Zakona o izmjeni Zakona o građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 15/09 i 13/11), kojim je omogućena legalizacija objekata, dijelom utiče na poboljšanje stanja u oblasti građenja. Međutim, najbitniji faktor, koji bi imao uticaja na poboljšanje stanja u ovoj oblasti je uvođenje jednostavnijih (jeftinijih) i brzih procedura za izdavanje akata iz oblasti građenja.

9. KANTONALNA VETERINARSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Kantonálnaveterinarskainspekcija ima 8 izvršilaca, od kojih jedan glavnikantonálniveterinarskiinspektori 7 kantonalnihveterinarskihinspektora.

Programomrada za 2012. godinu planirana su 1743 inspekcijiskapregleda, a izvršenoukupno 2457inspekcijiskihpregleda, od čega 2311redovnihinspekcijiskihkontrola, 33kontrola izvanrednihinspekcijiskihpregleda, 113kontrolnih pregleda. Zbogutvrđenihnepravilnostiprilikominspekcijiskihkontrola, doneseno je 166rješenjai izdata 44 prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od 19.810,00 KM.

Struktura inspekcijiskih kontrola kantonalne veterinarske inspekcije izgleda ovako:

1. Kontrola pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla prilikom utovara i istovara

Predstavlja prioritet u radu veterinarske inspekcije. U tom smislu je pojačan angažman veterinarske inspekcije, što ponekad podrazumijeva rad izvan redovnog radnog vremena, kao i rad u dane vikenda. Broj i vrstu ovih inspekcijiskih pregleda nije moguće unaprijed planirati, jer oni ovise o broju izdatih odobrenja za uvoz koja izdaje Ured za veterinarstvo BiH, odnosno o broju odobrenih objekata za izvoz koje odobrava Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Stalni veterinarski nadzor podrazumijeva obavezno stalno prisustvo veterinarskog inspektora u cjelokupnom tehnološkom procesu proizvodnje u izvoznim objektima, a to su:

Izvozni objekti u kojima su stalno angažirani veterinarski inspektori su:

„Brovis“ d.d. Visoko - klaonica peradi i “Madi” d.o.o. Tešanj – klaonica peradi, (Klaonica „Brovis“ d.d. Visoko je aplicirala za izvoz u zemlje EU), „Perutnina Ptuj BH“ d.o.o. Breza - objekt za preradu

mesa, „Jami“ d.o.o. Sarajevo, PJ Tešanj - objekt za proizvodnju i preradu proizvoda životinjskog porijekla, „As“ d.o.o. Tešanj-objekt za proizvodnju konditorskih proizvoda i „Vispak“ d.o.o. Visoko

Pod stalni nadzor također spadaju i izvozni objekti za skupljanje, skladištenje i preradu kože (sirovine životinjskog porijekla) i to su: „Prevent Leather“ d.o.o. Visoko, „Albeks Groupe“ d.o.o. Visoko i „Koteks“ d.o.o. Tešanj. U dijelu prometa životinja i sirovina životinjskog porijekla EU je uspostavila tzv. „TRACES“ sistem (elektronski nadzor), što podrazumijeva da se svaka pošiljka prije njenog slanja mora elektronskom procedurom mora biti najavljena odgovarajućim tijelima EU. Svi veterinarski inspektori su uspješno završili potrebne obuke, dobili su ovlaštenja za pristup ovom sistemu koji funkcioniра u punom kapacitetu kod subjekata koji izvoze sirovine životinjskog porijekla u zemlje EU.

Zbog zahtjeva u pogledu izvoza, veterinarski inspektori su bili angažirani u vrijeme međunarodnog praznika rada Prvi maj, vjerskih praznika ramazanskog i kurban Bajrama, te državnog praznika- Dana državnosti.

Pored navedenog veterinarska inspekcija je obavezna vršiti i preglede pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla iz uvoza prilikom istovara. Pregledi se provode po zahtjevima uvoznika. Dalji unutrašnji promet kontroliraju ovlaštene veterinarske organizacije. Prilikom uvoza pošiljke uvoznik je obavezan veterinarskoj inspekciji najaviti dolazak iste najmanje 24 sata prije, a inspekcija je obavezna izvršiti pregled na mjestu istovara, te provesti dalji postupak u skladu sa propisima. O svim pošiljkama se vode propisane evidencije uz odgovarajuću dokumentaciju. Kontrole i pregledi su zastupljeni uglavnom radnim danima, a ponekad i neradnim.

Subjekti kontrole su: „Bosna-vet“ d.o.o. Zenica, „Adrija-Produkt“ d.o.o. Zenica, „Zvijezda“ d.o.o. Zenica, „Džananović“ d.o.o. Zenica, „Budo“ d.o.o. Zenica, „Gurdić Company“ d.o.o. Visoko, „Stek“ d.o.o. Breza, „Suša-Commerce“ d.o.o. Visoko, „Bešlić“ d.o.o. Visoko, „Sami Promet“ d.o.o. Visoko, „Automatik Servis“ d.o.o. Visoko, „Vimar Komerc“ d.o.o. Visoko, „M.I. Vimes“ d.o.o. Visoko, „M.I. Semić“ d.o.o. Visoko, „Omega-Comerc“ d.o.o. Visoko i „Gastro As“ d.o.o. Visoko.

U izvještajnom periodu je obavljeno 1700 kontrola, u kojima je pregledano 10.114 različitih pošiljki. Izdato je 1016 veterinarskih certifikata za pošiljke u međunarodnom prometu. Laboratorijski je ispitano 4772 uzorka, od toga 2312 uzoraka hrane na mikrobiološku ispravnost i prisustvo rezidua, 645 uzoraka sirove kože na prisustvo spora Antraksa i 1815 uzoraka moždanog tkiva goveda radi ispitivanja na BSE (Kravlje ludilo). Zbog zdravstvene neispravnosti – prisustva bakterije Salmonella spp uništeno je 4.036 kg pilećih kožica, a zbog isteklog roka upotrebe uništeno je 14.834,84 kg pilećeg mesa i proizvoda od pilećeg mesa. Prilikom provođenja ovih kontrola izdato je 16 rješenja (karantin za uvezene životinje i sjeme za vještačko osjemenjivanje životinja, uništavanje neispravnih proizvoda životinjskog porijekla). Općinski sud u Tešnju je razmatrao 1 zahtjev za sudsko odlučivanje prema prekršajnom nalogu iz prethodne godine i potvrdio izrečenu sankciju.

Za izvršene veterinarsko-zdravstvene preglede koje je obavila kantonalna veterinarska inspekcija, u skladu sa Pravilnikom o visini naknade i načinu raspodjele sredstava za obavljene veterinarsko-zdravstvene preglede i kontrolu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 51/11), ostvaren je iznos od **74.485,93 KM**. Od toga, Budžetu Kantona pripada 59.588,75 KM (80%), a Federalnom Budžetu iznos od 14.897,18 KM (20%). Dio koji pripada Budžetu Kantona su namjenska sredstva čiji utrošak je propisan tako da se iznos od 50% sredstava utroši u zdravstvenu zaštitu životinja, a 50% za materijalno-tehničko opremanje i podršku u radu službenih veterinarara.

2. Nadzor nad objektima za klanje životinja, proizvodnju, preradu i uskladištenje proizvoda životinjskog porijekla :

Na području Zeničko-dobojskog kantona posluje oko 200 zanatskih objekata koji se bave proizvodnjom namirnica životinjskog porijekla, a plasiraju ih samo na unutrašnje tržište.

Veterinarsko-zdravstvenu kontrolu u tim objektima provode ovlaštene veterinarske organizacije, a kantonalna veterinarska inspekcija vrši nadzor nad radom kako samih objekata, tako i nadzor nad ovlaštenim veterinarskim organizacijama. U tom smislu su provedene 272 kontrole, izdata su 32 rješenja i 3 prekršajna naloga sa iznosom izrečene novčane kazne od 1.800,00 KM.

Prema Programu praćenja rezidua u BiH za 2012/13.godinu, kojega provodi Ured za veterinarstvo BiH, uzeto je 30 uzoraka sirovina, proizvoda životinjskog porijekla i stočne hrane koji su predati Uredu za veterinarstvo BiH na dalji postupak. Rezultati ispitivanja do sada nisu pokazali nedozvoljene količine zabranjenih supstanci u ispitivanim uzorcima. Program se provodi do marta 2013.godine. Uzorci se ispituju izvan BiH.

Provođenjem Plana službenog uzorkovanja, kojeg je sačinilo Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, uzeto je 70 uzoraka sirovog mlijeka na sabirnim mjestima (laktofrizi i mljekare) i upućeno na ispitivanje (broj somatskih stanica i broja mikroorganizama). Dobiveni nalazi nisu pokazali prekoračenje dozvoljenih parametara. Na ispitivanje je upućeno i 132 uzorka pilećeg mesa i proizvoda od pilećeg mesa. Tri uzorka su pokazala prisustvo enterobakterija, zbog čega su cijeli turnusi proglašeni uslovno upotrebljivim i kao takvi su upućeni u preradu, sve pod nadzorom inspekcije.

3. Kontrole prometa životinja i proizvoda životinjskog porijekla na putnim pravcima

Program obilježavanja i kontrola kretanja životinja u BiH (AIMCS) je jedan od glavnih zadataka u veterinarstvu, zbog kontrole sljedivosti u procesu proizvodnje hrane životinjskog porijekla. Zbog toga se provodi pojačana kontrola prometa životinja i proizvoda životinjskog porijekla na putnim pravcima, ponekad i u dane vikenda, uz asistenciju policije. Kontrole su provedene 63 puta od koji je 6 rađeno u dane vikenda. Izdato je 6 rješenja i 37 prekršajnih naloga sa ukupnim iznosom kazni od 16.530 KM.

Po zahtjevu jednog okrivljenog subjekta Općinski sud Tešanj je razmatrao 1 zahtjev za sudsko odlučivanje po podnesenom prekršajnom nalogu u 2011.godini i potvrdio izrečenu sankciju. Isti sud je razmatrao i 3 zahtjeva za sudsko odlučivanje iz 2012.godine i u sva tri slučaja potvrdio izrečene sankcije. Općinski sud u Zenici razmatrao je 2 zahtjeva za sudsko odlučivanje iz 2012.godine i potvrdio izrečene sankciju. Općinski sud u Visokom razmatrao je 3 zahtjeva za sudsko odlučivanje i za dva je potvrdio, a za jedan nalog nije potvrdio izrečenu sankciju.

4. Kontrola farmi/domaćinstava goveda, ovaca, koza, svinja, peradi i uzgajališta kućnih ljubimaca – mjere za suzbijanje zaraznih bolesti

Inspeksijskim nadzorom su obuhvaćeni vlasnici životinja, veterinarske organizacije, kao i drugi subjekti koji su u sistemu provođenje mjera za otkrivanje, sprečavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zaraznih bolesti životinja.

Obavljeno je 345 kontrola, izdato je 106 rješenja i 3 prekršajna naloga na iznos novčane kazne od 990,00 KM.

Po zahtjevu jednog okrivljenog subjekta Općinski sud Visoko je razmatrao 1 zahtjev za sudsko odlučivanje po podnesenom prekršajnom nalogu u 2011.godini. Sud je potvrdio izrečenu kaznu.

U toku realizacije Plana službenog uzorkovanja uzeto je ukupno 915 uzoraka fecesa sa 38 peradarskih farmi koje su u organizaciji i sistemu rada društva „Brovis“ dd Visoko. Tokom kontrole u 4 objekta je otkriveno prisustvo bakterije Salmonella sp., nakon čega su pod nadzorom veterinarskih inspektora, poduzete sve mjere, u cilju sprečavanja obolijevanja ljudi.

Zaprimljeno je 28 obavijesti o sumnji na postojanje zarazne bolesti i to:

- bolesti pčela: Nozemoza - 9, Varooza – 1, Američka gnjiloća pčelinjeg legla – 4, nakon čega su provedene sve propisane mjere što je rezultiralo neškodljivim uklanjanjem 83 pčelinje zajednice,

- bolesti goveda i ovaca: Bruceloza – 6 slučajeva, Zarazni ektim – 1 slučaj, provedene su sve propisane mjere i neškodljivo je uklonjeno 39 ovaca i 3 goveda,
- bolesti svinja: Trihineloza -2, provedene su sve propisane mjere i neškodljivo su uklonjene 3 divlje svinje,
- bolesti peradi: Salmoneloza – 4, provedene su sve propisane mjere, meso zaklane peradi upućeno na termičku obradu pod nadzorom inspekcije,
- bolesti konja: Infektivna anemija konja – 1, provedene su sve propisane mjere, životinja neškodljivo uklonjena,

5. Kontrola prometa namirnica životinjskog porijekla u maloprodajnim i ugostiteljskim objektima(mesnice, prodavnice, prodajni centri, grilovi i dr.)

Kontrolom su obuhvaćeni subjekti koji vrše promet proizvoda životinjskog porijekla kako bi se izvršila identifikacija, porijeklo, prateća dokumentacija proizvoda, sve u cilju utvrđivanja zdravstvene ispravnosti proizvoda koji se stavljaju u promet. Obavljena je 21 kontrola, donesena su 4 rješenja i izdat 1 prekršajni nalog sa iznosom izrečene novčane kazne od 430,00 KM.

6. Kontrola veterinarskih organizacija

Osim zdravstvene zaštite životinja, veterinarske organizacije obavljaju i određene poslove od javnog interesa (veterinarsko-zdravstvena kontrola u objektima za proizvodnju i preradu proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih unutrašnjem tržištu). U svome radu su obavezne primjenjivati određene propise, te o svemu voditi službene evidencije. Veterinarska inspekcija vrši nadzor nad radom veterinarskih organizacija, posebno u dijelu obavljanja poslova od javnog značaja. Provedeno je ukupno 46 kontrola, doneseno 1 rješenje.

7. Kontrole prometa veterinarskih lijekova u veleprodaji i maloprodaji

U cilju suzbijanja neovlaštene i nekontrolisane upotrebe veterinarskih lijekova te sprečavanja njihovih rezidua u proizvodima koji se koriste u ishrani ljudi i životinja, veterinarska inspekcija provodi kontrolu subjekata koji vrše promet veterinarskih lijekova (veterinarske apoteke te poljoapoteke ukoliko se ima saznanja da se bave prometom istih). Provedeno je 10 kontrola i doneseno 1 rješenje.

Najčešća kršenja propisa koja su uočena u prethodnom periodu su kršenje odredbi o uslovima kretanja, transporta i prometa životinja i proizvoda životinjskog porijekla iz Zakon o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 34/02), odnosno odredbi Pravilnika o obilježavanju i kontroli kretanja životinja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 13/10) i Odluke o veterinarskoj svjedodžbi o zdravstvenom stanju životinja i pošiljaka životinjskog porijekla u unutrašnjem i međunarodnom prometu („Službeni glasnik BiH“, broj: 33/03, 14/04 i 35/05). Uočena su određena kršenja odredbi o uslovima držanja pasa i obaveza vlasnika u pogledu cijepljenja pasa protiv Bjesnila iz Zakona o veterinarstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 46/00).

U skladu sa Zaključkom Vlade Zeničko-dobojskog kantona, broj: 02-34-27393 od 26.10.2011. godine, poduzimane su aktivnosti navedene pod rednim brojem 2. i 4. – ispitivanje uzoraka mlijeka i pilećeg mesa, te postupci u vezi sa pozitivnim nalazima kao i prijave i postupci u vezi suzbijanja zaraznih bolesti životinja koje mogu ugroziti zdravlje ljudi, te provođenje mjera otkrivanja prisustva i suzbijanja Salmoneloze u objektima za tov peradi.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2012. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	2457		novih pregleda	2344
			kontrola izvršenja rješenja	113
PODUZETE MJERE	Doneseno rješenja	166	Rješenja – zabrane	4
			Rješenja - naredbe	147
			Rješenja - upozorenja	15
	ZPPP	-		
Prekršajni nalozi	44	iznos izrečenih novčanih kazni: 19.810,00 KM		
Broj pregleda uvoza-izvoza pošiljki	Pregleda: 1700 , pošiljki: 10114 , uzoraka: 5919			
Vrijednost izdatih računa za pregled pošiljki	74.485,93 KM			

Kantonalni veterinarski inspektori prisustvovali su na 11 usmenih pretresa na općinskim sudovima, u svojstvu predstavnika ovlaštenog organa.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

- Nepostojanje odgovarajućeg objekta za smještaj životinja u situacijama kada veterinarski inspektor može privremeno oduzeti životinje, kao i nepostojanje procedure sa oduzetim životinjama i proizvodima životinjskog porijekla.
- Neriješeno pitanje skupljanja i zbrinjavanja nusproizvoda klanja i leševa uginulih i ubijenih životinja na prihvatljiv način (nedostatak stočnih grobalja, jama grobnica i drugih kapaciteta za neškodljivo uklanjanja životinjskih leševa), kao i problem velikog broja napuštenih životinja (pasa lotalica), u mnogome opterećuje rad veterinarske inspekcije, a rješavanje ovog problema je u nadležnosti drugih organa i institucija.
- Nedostaci u Zakonu o zaštiti dobrobiti životinja („Službeni glasnik BiH“, broj: 25/09), koji nije preciznije regulirao ograničenja i zabrane kada je u pitanju nehumano držanje životinja. (Od Ureda za veterinarstvo BiH je stigao odgovor da je izrađena i predložena takva izmjena i dopuna ovog Zakona).

Prijedlozi za prevazilaženje uočenih negativnosti :

1. Obezbijediti uslovne kapacitete za smještaj privremeno oduzetih životinja.
2. Izraditi proceduru za postupak sa oduzetim robama (vozilo, oprema i komisija za prodaju ili uništavanje).

10. KANTONALNA ZDRAVSTVENA INSPEKCIJA

Navedena inspekcija od dana 10.03.2003.godine nema niti jednog inspektora. Više puta je bio objavljen javni konkurs za popunu radnog mjesta kantonalnog zdravstvenog inspektora, ali je zbog nezainteresovanosti lica VSS zdravstvene struke, navedeno radno mjesto i dalje nepopunjeno.

11. KANTONALNA SANITARNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Kantonalna sanitarna inspekcija ima jednog izvršioca, koji je u periodu 01.01. do 31.12.2012. godine, izvršio ukupno **178** inspeksijskih pregleda, od čega je **86** redovnih inspeksijskih kontrola, **43** kontrole po zaprimljenim predstavkama i **49** kontrola izvršenja rješenja. Programom rada za 2012. godinu planirano je izvršenje 144 inspeksijska pregleda.

Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspeksijskih kontrola, koje su vršene u objektima za proizvodnju i skladištenje hrane, ugostiteljskim objektima u kojima se spravlja hrana, objektima i uređajima za snabdijevanje stanovništva vodom za piće, objektima i sredstvima javnog prijevoza, kao i u objektima koji pružaju usluge njege i uljepšavanja lica i tijela, te inspeksijskog nadzora nad sprovođenjem mjera i akcija za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, donesena su **54** rješenja i izdato **8** prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečene novčane kazne od **13.500,00 KM**.

Najveći broj inspeksijskih pregleda izvršen je nad proizvodnjom i prometom životnih namirnica i predmeta opće upotrebe (48 pregleda), nadzor nad ugostiteljskim objektima koji uslužuju hranu i piće (41 pregled), vršen je i nadzor u objektima za snabdijevanje stanovništva vodom za piće (14 pregleda), kao i nadzor u objektima/salonima koji pružaju usluge njege i uljepšavanja lica i tijela (15 pregleda), nadzor u objektima i sredstvima javnog prijevoza (6 pregleda) i nadzor nad provođenjem mjera i akcija za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (34 pregleda). Inspeksijski nadzor je vršen i nad sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima u školama, vrtićima, domovima, javnim ustanovama iz oblasti zdravstva i drugim javnim mjestima i objektima (13 pregleda), kao i nadzor nad javnim kupalištima/bazenima (6 pregleda) i nadzor nad higijenskom ispravnosti medicinskih sredstava (1 pregled).

U izvještajnom periodu, kantonalni sanitarni inspektor je prisustvovao na pet seminara:

- dana 24.02.2012. godine u Sarajevu, seminar na temu „Materijali u kontaktu sa hranom“, u organizaciji Agencije za sigurnost hrane BiH,
- dana 22.03.2012. godine u Zenici, seminar na temu „Značaj vode za sigurnost hrane“, u organizaciji Kantonalnog zavoda za javno zdravstvo Zenica,
- dana 11.04. i 12.04.2012. godine u Zenici, seminar na temu „Dalje jačanje DOTS Strategije u BiH i unaprijeđenje plana borbe protiv tuberkuloze uključujući MDR TB i kontrolu infekcije“, u organizaciji Zavod za javno zdravstvo F BiH,
- dana 31.05.2012. godine u Sarajevu, seminar na temu „Workshop on foodstuffs intended for particular nutritional uses“ - TAIEX u saradnji sa Agencijom za sigurnost hrane BiH,
- dana 05.06.2012. godine u Zenici, seminar na temu „Zelena ekonomija, proizvoditi u skladu sa prirodom-filozofija i strategija budućnosti“ - Kantonalni zavod za javno zdravstvo Zenica.

Tabelarni prikaz rezultata rada 01.01. – 31.12.2012. godine:

UKUPNO IZVRŠENIH PREGLEDA	178		novih pregleda	129
			kontrola izvršenja rješenja	49
PODUZETE MJERE	doneseno rješenja	54	rješenja o zabrani	9
			rješenja o otklanjanju nedostataka	44
			rješenja o upozorenju	1
	ZPPP	-		
izdato prekršajnih naloga	8	iznos izrečenih novčanih kazni: 13.500,00 KM		

U ovom izvještajnom periodu, zaprimljene su ukupno 53 predstavke, a po svakoj je postupljeno u skladu sa Zakonom o postupanju sa predstavkama i prijedlozima („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/05).

b) Razlozi koji su negativno uticali na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Jedan od bitnih razloga, koji negativno utiče na stanje u ovoj oblasti je nedonošenje novog Zakona o sanitarnoj inspekciji, kao i nedonošenje podzakonskih akata na osnovu Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službene novine FBiH“, broj: 29/05).

Zakon o sanitarnoj inspekciji („Službeni list SRBiH“, broj: 23/77, 16/82, 13/83 i 15/90), kao i veći broj zakona koje u svom radu primijenjuje kantonalna sanitarna inspekcija su stari zakoni, što onemogućava izricanje novčane kazne zbog učinjenog prekršaja. Novčane kazne propisane tim zakonima su izražene u dinarima, tako da se ni nakon izvršene denominacije ne mogu primjenjivati, jer nisu usklađene sa Zakonom o prekršajima F BiH.

U ovoj oblasti primjetni nedostaci se ogledaju u nedonošenju propisa, kojima bi se propisale obaveze javnih i privatnih ustanova za boravak predškolske i školske djece, u pogledu obezbjeđivanja zdravstveno-higijenske preventive i sigurnosti djece i očuvanja njihovog zdravlja, izbalansiranosti energetske, nutritivne vrijednosti obroka, odnosno hrane koju konzumiraju u ovim ustanovama. Inspekcijom nadzorom na javnim kupalištima, odnosno bazenima primjećen je nedostatak i propust kod nedonošenja zakonskih regulative, koje bi uredile i oblast sanitarnotehničkih uslova na ovim i sličnim objektima, a zakoni i podzakonski akti koji su uređivali i uređuju navedene kategorije, koje spadaju i pod nadzor sanitarne inspekcije, su velikim dijelom stavljeni van snage ili više nisu primjenljivi zbog zastarjelosti, jer su isti preuzeti iz SFRJ.

Stanje u oblasti dobrim dijelom se može poboljšati donošenjem novog Zakona o sanitarnoj inspekciji, kao i donošenjem zakona i podzakonskih akata, kojima bi se propisalo naprijed navedeno.

12. KANTONALNA FARMACEUTSKA INSPEKCIJA

Navedena inspekcija od dana 30.09.2008.godine nema niti jednog inspektora.

III – NORMATIVNE ATIVNOSTI

- Naziv propisa:

1. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove,

- Pravni osnov donošenja:

Zakon o preuzimanju Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 3/12) i

Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o poslovima osnovne djelatnosti iz nadležnosti organa državne službe koje obavljaju državni službenici, uvjetima za vršenje tih poslova i ostvarivanju određenih prava iz radnog odnosa („Sl. novine FBiH“, broj: 19/12).

- Organ koji donosi propis:

Direktor Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, uz saglasnost Vlade Kantona.

- Datum donošenja:

Prema članu 4. navedene Uredbe, rok donošenja Pravilnika je 60 dana, od dana stupanja na pravnu snagu Uredbe, tj. 02.05.2012. godine.

- Razlozi nedonošenja (faza donošenja):

U fazi izrade.

- Programiran: Da, bez utvrđenog datuma donošenja

- Naziv propisa:

2. Odluka o raspodjeli sredstava

- Pravni osnov donošenja:

Pravilnik o visini i načinu raspodjele sredstava za obavljene veterinarsko-zdravstvene preglede i kontrolu („Sl. novine FBiH“, broj: 51/11 i 55/12), koji je stupio na pravnu snagu 11.08.2011. godine.

- Organ koji donosi propis:

Vlada kantona, na prijedlog Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

- Datum donošenja:

Odluka Vlade Kantona broj: 02-14-27809/12 od 07.12.2012. godine.

- Naziv propisa:

3. Pravilnik o protivpožarnoj zaštiti u Kantonalnoj Upravi za inspekcijske poslove Zeničko-dobojskog kantona.

- Pravni osnov donošenja:

Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/11) i Uredba o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 8/11).

- Organ koji donosi propis:

Direktor Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

- Datum donošenja:

Decembar 2012. Godine

- Naziv propisa:

4. Pravilnik o obliku i sadržaju iskaznice inspektora,

- Pravni osnov donošenja:

Član 25. stav 2. Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/11)

- Organ koji donosi propis:

Direktor Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

- Datum donošenja:

U skladu sa rješenjem direktora o formiranju radne grupe od 27.06.2012. godine, rok za izradu Pravilnika je 31.10.2012. godine, koji je na zahtjev radne grupe, dana 02.11.2012. godine, produžen od strane direktora za 60 dana.

-Razlozi nedonošenja (faza donošenja):

U fazi izrade.

-Programiran: Da.

- Naziv propisa:

5. Pravilnik o elektronskom vođenju evidencije o inspekcijskom nadzoru,

- Pravni osnov donošenja:

Član 34. stav 3. Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/11)

- Organ koji donosi propis:

Direktor Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

-Razlozi nedonošenja (faza donošenja):

U toku izrade Pravilnika utvrđeno je da navedeni propis treba biti donesen od strane Federalne uprave za inspekcijske poslove, iz razloga što se pravilnikom propisuje materija koja je vezana za jedinstveni softver koji primjenjuje Federalna uprava za inspekcijske poslove i kantonalne uprave za inspekcijske poslove. Zbog navedenog ovaj Pravilnik neće biti donesen.

- Naziv propisa:

6. Pravilnik o načinu uzimanja uzoraka,

- Pravni osnov donošenja:

Član 78. Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/11)

- Organ koji donosi propis:

Direktor Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

- Datum donošenja:

U skladu sa rješenjem direktora o formiranju radne grupe od 27.06.2012. godine, rok za izradu Pravilnika je 31.10.2012. godine, koji je na zahtjev radne grupe, dana 02.11.2012. godine, produžen od strane direktora za 60 dana.

-Razlozi nedonošenja (faza donošenja):

U fazi izrade.

-Programiran: Da.

- Naziv propisa:

7. Uputstvo načinu pečačenja i načinima drugih oblika zatvaranja poslovnih prostorija i sredstava rada,

- Pravni osnov donošenja:

Član 92. stav 4. Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/11)

- Organ koji donosi propis:

Direktor Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

- Datum donošenja:

U skladu sa rješenjem direktora o formiranju radne grupe od 27.06.2012. godine, rok za izradu Pravilnika je 31.10.2012. godine, koji je na zahtjev radne grupe, dana 02.11.2012. godine, produžen od strane direktora za 60 dana.

-Razlozi nedonošenja (faza donošenja):

U fazi izrade.

-Programiran: Da.

- Naziv propisa:

8. Pravilnik o postupku čuvanja, smještaja, načinu prodaje ili uništenja privremeno oduzetog predmeta prekršaja

- Pravni osnov donošenja:

Član 96. Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/11)

- Organ koji donosi propis:

Vlada Kantona, na prijedlog Kantonalne uprave za inspekcijske poslove,

- Datum donošenja:

U skladu sa rješenjem direktora o formiranju radne grupe od 27.06.2012. godine, rok za izradu Pravilnika je 31.10.2012. godine, koji je na zahtjev radne grupe, dana 02.11.2012. godine, produžen od strane direktora za 60 dana.

-Razlozi nedonošenja (faza donošenja):

U fazi izrade.

-Programiran: Da.

IV – STUDIJSKO-ANALITIČKI DIO

-Naziv materijala:

1. Doraden Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za period od 01.01. do 31.12.2011. godine.

-Organ koji razmatra ili usvaja materijal:

Vlada Kantona prima na znanje i upućuje u dalju skupštinsku proceduru.

-Datum razmatranja ili usvajanja:

Zaključkom Vlade broj: 02-34-9511/12 od 18.04.2012. godine, primljen na znanje Doraden Izvještaj,

Zaključkom Skupštine broj: 01-01-34-12199/12 od 30.05.2012. godine, prihvaćen Doraden Izvještaj.

- Naziv materijala:

1. Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za period od 01.01. do 30.06.2012. godine.

-Organ koji razmatra ili usvaja materijal:

Vlada Kantona.

-Datum razmatranja ili usvajanja:

Zaključkom Vlade broj: 02-34-20040/12 od 12.09.2012. godine, nije prihvaćen Izvještaj i upućen u skupštinsku proceduru radi upoznavanja.

-Naziv materijala

2. Izvještaj o utrošku sredstava pod nazivom „Program nabavke stalnih sredstava” Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za 2011. godinu, koji je usvojen Zaključkom Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-14-21004/11 od 04.08.2011. godine

-Organ koji razmatra ili usvaja materijal:

Na prijedlog Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, Vlada usvaja Izvještaj.

-Datum razmatranja ili usvajanja:

Usvojen Zaključkom Vlade broj: 02-14-6502/12 od 15.03.2012. godine.

-Naziv materijala

3. Program utroška sredstava pod nazivom „Program nabavke stalnih sredstava” Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za 2012. godinu, sa razdjela 26, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001, ekonomski kod 821300, pozicije „Nabavke opreme” – namjenska sredstva (naknade za veterinarsko-zdravstveni pregled i kontrolu kantonalnih veterinarskih inspektora i veterinara iz veterinarskih organizacija) Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2012. Godinu

- Organ koji razmatra ili usvaja materijal:

Na prijedlog Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, Vlada usvaja Program.

- Datum razmatranja ili usvajanja:

Usvojen Zaključkom Vlade broj: 02-14-16896/12 od 26.07.2012. godine.

V – OSTALI POSLOVI I ZADACI**IZVJEŠTAJ O RJEŠAVANJU UPRAVNIH STVARI U UPRAVNOM POSTUPKU ZA PERIOD 01.01. DO 31.12.2012. GODINE**

Broj rješenja inspektora donesenih u prvostepenom postupku po službenoj dužnosti u periodu I-XII 2012.god. (zabrana, upozorenje, otklanjanje nepravilnosti)	Broj izjavljenih žalbi na rješenja inspektora u periodu I-XII 2012.god.	Broj rješenja kojim je žalba odbačena (neblagovremena, nedopuštena i izjavljena od neovlaštene osobe)	Broj žalbi na rješenja inspektora koje su proslijeđene drugostepenom organu	Broj zaključaka o dozvoli izvršenja prinudnim putem	Broj izvršenih zaključaka o dozvoli izvršenja prinudnim putem	Broj rješenja inspektora u drugostepenom postupku, donesenih po žalbi na rješenja općinskih inspektora
1	2	3	4	5	6	7
2719	35	1	34	47	4	8

NAPOMENA:

Na 2 Zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja, donesena od strane kantonalnog rudarsko-geološkog inspektora, uložena je žalba Drugostepenoj komisiji Vlade, koja je iste poništila;

2. Drugi kontinuirani poslovi

1. Upravno rješavanje po zahtjevima za pristup informaciji
2. Realizacija elektronskog vođenja postupka inspekcijskog nadzora kroz softver “E-inspektor”, koji nije zaživio u potpunom kapacitetu, iz razloga što nisu rješena osnovna pitanja funkcionisanja protokola u elektronskoj formi.

VI – OCJENA STANJA, POSTIGNUTIH REZULTATA I PROGRAMSKA ORJENTACIJA

U izvještajnom period izvršeni su poslovi zacrtani Programom rada za 2012. godinu, u dijelu koji se odnosi na broj planiranih kontrola.

Kao što je prethodno navedeno elektronsko vođenje inspekcijskog nadzora kroz softver “E-inspektor” nije zaživilo u punom kapacitetu.

U ovoj grupi je dat tabelarni prikaz slijedećeg:

1. Ocjena izvršenja i postignuti rezultati
2. Ocjena stanja
3. Programska orijentacija

1. Ocjena izvršenja i postignuti rezultati

Tabelarni prikaz

ZBIRNI PODACI UPRAVE ZA PERIOD 01.01.-31.12.2012.GODINE (po godišnjem izvještaju)

Red.br.	NAZIV INSPEKCIJE	broj pregleda planirano	broj pregleda ostvareno	Rješenja	Prekršajni nalozi	izrečeno-kazna KM	Prekršajni nalozi-Zakon o insp. ZDK	izrečeno-kazna KM Zakon o insp. ZDK	zatraženo sudsko odluč.	Zastupanja na sudovima
1.	INSPEKCIJA RADA-RADNI ODNOSI	1.512	1.524	308	167	124.250,00	29	23.700,00	41	68
2.	INSPEKCIJA RADA-ZAŠTITA NA RADU	360	396	155	2	600,00	2	600,00	1	14
3.	TRŽIŠNA	1.890	2.427	862	325	235.680,00	76	53.150,00	38	127
4.	TURISTIČKO-UGOSTITELJSKA	1.323	1.630	589	271	52.601,00	15	6.400,00	36	54
5.	CESTOVNI PROMET	339	465	123	243	73.800,00	26	15.400,00	45	38
6.	CESTE	110	122	21	4	2.400,00	0	0,00	1	21
7.	ELEKTROENERGETSKA	155	260	52	2	2.700,00	0	0,00	2	0
8.	TERMOENERGETSKA	136	190	142	0	0,00	0	0,00	0	0
9.	RUDARSKO-GEOLOŠKA	126	121	19	4	2.200,00	0	0,00	2	2
10.	POLJOPRIVREDNA	120	172	35	49	11.100,00	3	900,00	10	14
11.	VODNA	300	310	33	10	3.700,00	0	0,00	5	1
12.	ŠUMARSKA	262	307	4	12	15.000,00	0	0,00	12	17
13.	ZAŠTITA OKOLINE	260	383	124	20	14.000,00	0	0,00	2	6
14.	GRAĐEVINSKA	130	127	32	23	4.300,00	0	0,00	0	0
15.	VETERINARSKA	1743	2457	166	44	19.810,00	0	0,00	7	11
16.	SANITARNA	144	178	54	8	13.500,00	1	500,00	3	0
	UKUPNO:	8910	11069	2719	1184	575.641,00	152	100.650,00	205	373

2. Ocjena stanja

Tabelarni prikaz

UPOREDNA ANALIZA IZVJEŠTAJA O RADU INSPEKCIJA ZA PERIOD JANUAR - DECEMBAR 2011. GODINE I JANUAR - DECEMBAR 2012. GODINE

NAZIV INSPEKCIJE	BROJ INSPEKCIJSKIH PREGLEDA						PODUZETE MJERE (brojčano i procentualno u odnosu na broj izvršenih pregleda)					
	Planirano		Ostvareno		Izvršeno		Upravne		Kaznene		UKUPNO	
	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.
INSPEKCIJA RADA ZA OBL. RADNIH ODNOSA	2200	1512	2781 (1882)	1524	126% 86%	101%	350(350) 12,59% 18,60%	308 20,21%	332 (161) 11,94% 8,55%	169 11,09%	682 (511) 24,53% 27,15%	477 31,30%
INSPEKCIJA RADA ZA OBL.ZAŠTITE NA RADU	534	360	571	396	107%	110%	220 38,53%	155 39,14%	23 4,03%	7 1,77%	243 42,56%	162 40,91%
TRŽIŠNA INSPEKCIJA	3036	1890	3264	2427	108%	128%	1043 31,95%	875 36,05%	386 11,83%	329 13,56%	1429 43,78%	1204 49,61%
TUR.UGOST. INSPEKCIJA	1844	1323	2070	1630	112%	123%	540 26,09%	620 38,04%	224 10,82%	276 16,93%	764 36,91%	89654, 97%
INSP. ZA CEST. PROMET	0	339	427	465	0%	137%	140 32,79%	123 26,45%	226 52,93%	243 55,86%	366 85,71%	366 78,71%

INSPEKCIJA ZA CESTE	176	110	180	122	102%	111%	47 26,11%	21 17,21%	19 10,56%	4 3,28%	66 36,67%	25 20,49%
ELEKTROENERG. INSPEKCIJA	247 (111+ 136)	155 (111+ 44)	311 (165+ 146)	260 (128+ 132)	126% (149% 107%)	168% (115% 300%)	64 38,79%	52 40,63%	2 1,21%	2 1,56%	66 40,00%	54 42,19%
TERMOENERG. INSPEKCIJA	168	136 (125+ 11)	237 (157+80)	190 (130+ 60)	141%	140% (104% 545%)	199 83,97%	142 74,74%	0	0	199 83,97%	142 74,74%
RUDAR.GEOL. INSPEKCIJA	157	126	160	121	102%	96%	17 10,63%	22 18,18%	28 17,50%	10 8,26%	45 28,13%	32 26,44%
POLJOPRIVREDN A INSPEKCIJA	165	120	201	172	121,82 %	143,33 %	47 28,38%	35 20,35 %	60 29,85%	50 29,07 %	107 53,23%	85 49,42 %
VODNA INSPEKCIJA	396	300	439	310	110,86 %	103,33 %	42 9,57%	33 10,65 %	6 1,37%	10 3,23 %	48 10,93%	43 13,87 %
ŠUMARSKA INSPEKCIJA	386	262	389	307	100,78 %	117,18 %	69 17,74%	4 1,30 %	16 4,11%	12 3,91 %	85 21,85%	16 5,21 %
INSPEKCIJA ZAŠTITE OKOLINE	348	260	350	383	100,57 %	147,31 %	108 30,86%	124 32,38 %	14 4,00%	20 5,22 %	122 34,86%	144 37,60 %
GRAĐEVINSKA INSPEKCIJA	165	130	136	127	82,42%	97,70%	25 18,38%	32 25,20 %	8 5,88%	23 18,11 %	33 24,26%	55 43,31 %
VETERINARSKA INSPEKCIJA	2010 (610+ 1400)	1743 (493+ 1250)	2853 (928+ 1925)	2457 (757+ 1700)	141,94 %	140,97 %	246 26,51%	166 21,93%	75 8,08%	44 5,81%	321 34,59%	210 27,74%
SANITARNA INSPEKCIJA	0	144	146	178		123,61 %	48 32,88%	54 30,34 %	6 4,11%	8 4,49%	54 36,99%	62 34,83 %

NAPOMENE:

1. U vrijeme sačinjavanja Programa rada za 2011. godinu, kantonalna inspekcija za cestovni promet nije imala ni jednog izvršioca, te za istu u Programu rada nisu planirane aktivnosti i broj pregleda. Dva kantonalna inspektora za cestovni promet su počela sa radom 14.03.2011.godine.
2. Podaci u zagradi kod elektroenergetske i termoenergetske inspekcije predstavljaju broj kontrola i broj pregleda projekata-razdvojeno.
3. Procenat poduzetih mjera kod elektroenergetske inspekcije je prikazan u odnosu na broj izvršenih pregleda ne uključujući preglede projekata.
4. Podaci u zagradi kod inspekcije rada za oblast radnih odnosaza 2011. godinu su podaci koji se odnose na kontrole izvršene na području ZDK, (bez akcije FUZiP).
5. U vrijeme sačinjavanja Programa rada za 2011. godine, kantonalna sanitarna inspekcija nije imala nijednog izvršioca, te za istu nisu planirane aktivnosti i broj pregleda. Kantonalni sanitarni inspektor je poceo sa radom dana 14.03.2011. godine.
6. Broj pregleda kantonalne veterinarske inspekcije - osim ukupnog broja pregleda, u zagradi je prikazano razdvojeno broj pregleda pošiljki i broj ostalih pregleda.Procenat poduzetih mjera je prikazan u odnosu na broj izvršenih pregleda ne uključujući preglede pošiljki u uvozno-izvoznim objektima;

3. Programska orijentacija

Programska orijentacija Uprave utvrđena je Programom rada za 2013.godinu, kojim su utvrđeni sljedeći strateški ciljevi:

1. Kontinuirana realizacija Zaključka Vlade Kantona broj:02-34-27393/11 od 26.10.2011. godine, kojim su utvrđene prioritetne aktivnosti Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, koje je potrebno provoditi u cilju efikasnijeg rada kantonalnih inspekcija:
 - a) pojačan inspekcijski nadzor u cilju otkrivanja i sprječavanja tzv. „rada na crno“ (otkrivanje i sankcionisanje subjekata koji obavljaju djelatnost bez odobrenja nadležnog organa i subjekata koji radno angažuju zaposlenike suprotno zakonu),
 - b) pojačan inspekcijski nadzor u cilju otkrivanja i sankcionisanja subjekata koji obavljaju djelatnost gdje postoji povećan rizik sigurnosti na radu i povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara, kao i negativan uticaj na okoliš,
 - c) pojačan inspekcijski nadzor u cilju otkrivanja i sankcionisanja subjekata koji ponavljaju prekršaje.
2. Poduzimanje preventivnih i korektivnih mjera u svim oblastima inspekcijskog nadzora, kako bi se omogućilo subjektima nadzora da bez primjene represivnih mjera usklade svoje poslovanje sa zakonskim propisima.
3. Nastavak primjene softvera „E-inspektor“.
4. Razvijanje menadžerskih sposobnosti rukovodećih državnih službenika u smislu pojačanih aktivnosti na organizovanju i planiranju inspekcijskih kontrola, kroz primjenu softvera „E-inspektor“, kontrolu i neposredan uvid u rad inspektora po pojedinim predmetima, ujednačavanje postupanja inspektora u istim ili sličnim pravnim situacijama.
5. Poduzimanje zajedničkih aktivnosti sa drugim organima i institucijama.

VII – UTROŠENA FINANSIJSKA SREDSTVA

Tabelarni prikaz: Izvještaj o izvršenju Budžeta za period I-XII 2012. godine

<i>Konto</i>	<i>Naziv izdatka</i>	<i>Budžet I-XII/12</i>	<i>Izvršenje I-XII/12</i>
611100	BRUTO PLAĆE I NAKNADE	1.583.000	1.584.637
611200	NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	174.170	183.622
612000	DOPRINOSI POSLODAVCA	164.800	164.240
613000	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	83.568	74.301
613100	PUTNI TROŠKOVI	7.500	7.236
613200	IZDACI ZA ENERGIJU	5.614	5.784
613300	IZDACI ZA KOMUNALNE USLUGE	23.165	22.580
613400	NABAVKA MATERIJALA	21.000	20.964
613500	IZDACI ZA USLUGE PREVOZA I GORIVA	200	1.275
613600	UNAJMLJIVANJE IMOVINE I OPREME	1.750	1.694
613700	IZDACI ZA TEKUĆE ODRŽAVANJE	2.000	1.802
613800	IZDACI OSIGURANJA, BANKARSKIH USLUGA I USLUGA PLATNOG PROMETA	0	343
613900	UGOVORENE I DRUGE POSEBNE USLUGE	22.339	12.623
821300	NABAVKA OPREME	110.000	108.963
	UKUPNO	2.115.538	2.115.763

Obrazloženje:

Iz tabelarnog pregleda se može vidjeti da je ukupan iznos izvršenja Budžeta, u skladu sa planom Budžetaove Uprave za 2012. godinu.

Analizirajući pojedinačno budžetske pozicije, izdaci na određenim pozicijama veći su od planiranih, a razlog je što Ministarstvo finansija prilikom izrade Izmjena i dopuna Budžeta za 2012. godinu, nije uzelo u obzir naše prijedloge, s tim u vezi je i došlo do prekoračenja na slijedećim pozicijama:

611100 BRUTO PLAĆE I NAKNADE

Izdaci na ovoj poziciji su veći za 1.637,00 KM u odnosu na plan.

Prekoračene izvršenja na ovoj poziciji je nastalo iz razloga, što smo u toku 2012. godine, izdali veliki broj Rješenja o preraspodjeli radnog vremena, a shodno tome i Rješenja o posebnim dodacima za rad (noćni rad, rad u dane praznika i dane vikenda).

611200 NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH

Izdaci na ovoj poziciji su veći u odnosu na plan za 9.452,00 KM.

Razlozi prekoračenja izvršenja na ovoj poziciji su:

- Isplata jednokratnih pomoći uposlenicima (bolesti i smrtni slučajevi), kojih je bilo u većem broju nego u prethodnom periodu
- Isplata naknada za prevoz- povećanje cijena troškova prevoza.

613200 IZDACI ZA ENERGIJU

Izvršenje na ovoj poziciji je 5.784,24 KM, i u skladu je sa planom (Izdaci za energiju su planirani u fiksnim iznosima po Ugovorima o ustupanju na korištenje poslovnog prostora u Ispostavama Maglaj i Visoko).

613500 IZDACI ZA USLUGE PREVOZA I GORIVA i 613800 IZDACI OSIGURANJA, BANKARSKIH USLUGA I USLUGA PLATNOG PROMETA

Izvršenje na ovim pozicijama nije u skladu sa planom:

- 613500 Izdaci za usluge prevoza i goriva (iznos od 1.075,00 KM-izdaci za registraciju novih vozila)
- 613800 Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa (iznos od 343,00 KM-izdaci za osiguranje novih vozila)

821300 NABAVKA OPREME

Zaključkom Vlade, broj: 02-14-16896/12 od 26.07.2012. godine, usvojen je "Program utroška nabavke stalnih sredstava" Kantonalne uprave za inspeksijske poslove za 2012. godinu, u iznosu od 110.000,00 KM, a isti je realizovan u iznosu od 108.963,00 KM.

Dostavljeno:

1 x Ured premijera
1 x Stručna služba Vlade
1 x a/a

DIREKTOR

Silajdžić Mirsada, dipl. ecc.